

Monstruoasa Coaliție a încercat să lovească din nou

Federația Educației Naționale a semnat Pactul Național pentru Educație

Anul VII • nr. 30 • aprilie 2008 • 3 RON

EDUCAȚIE ȘI ATITUDINE

ȘCOALA

românească

Singura revistă care spune lucrurilor pe nume

Director fondator: Cătălin Croitoru

www.scoalaromaneasca.ro

Redactor-șef: Dragoș Constantin Neacșu

OPINII

PAG. 4-5

Educația, strategie de securitate națională

Tratatul Lisabona aduce modificări importante pentru funcționarea și organizarea instituțională a Uniunii Europene, multe dintre ele devenind adevărate provocări pentru statele membre.

ACTUALITATE

PAG. 2

Bani pentru hainele profesorilor

Profesorii din învățământul preuniversitar ar putea să primească de anul viitor 150 de euro, pe an, bani pentru îmbrăcăminte.

ȘCOALA INTERNAȚIONALĂ

PAG. 13

Educația incluzivă în Balcani

Anul trecut, Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD) a dat publicității raportul „Politici în educație pentru elevii în situație de risc și pentru cei cu dizabilități din Europa de Sud Est”.

ȘCOALA LU' Găzdaru

Ján Figel, comisarul european pentru educație, formare, cultură și tineret:

„România trebuie să acorde o atenție deosebită calității actului educațional“

pag. 8-9

Cu ocazia vizitei pe care comisarul european Ján Figel, responsabil pentru educație, formare, cultură și tineret, a făcut-o în România, revista „Școala Românească” i-a luat acestuia un interviu în exclusivitate. Printre temele abordate s-a numărat și compatibilizarea învățământului românesc cu cel din țările UE.

DOSAR

PAG. 14-15

Bacalaureatul, un scandal anunțat

Profesori, elevi și părinți au sărit și le-au reproșat celor care le-au conceput că subiectele sunt mult prea grele și ar fi mai potrivite pentru elevii olimpici sau cei ale căror aspirații ulterioare după terminarea liceului sunt strict legate de matematică.

ȘTIRILE LUNII • ȘTIRILE LUNII • ȘTIRILE LUNII • ȘTIRILE LUNII • ȘTIRILE LUNII

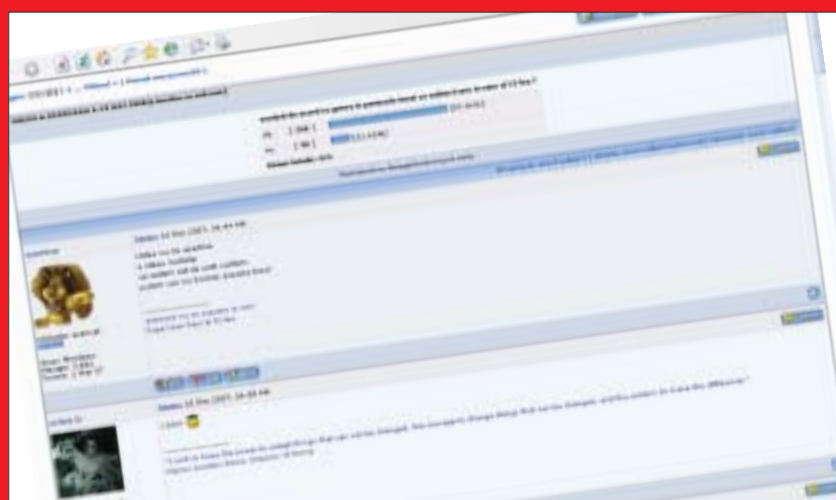
Programul Euro 200 nu mai are căutare

Aproximativ 500 de elevi dâmbovițeni au depus cereri, până la termenul-limită de 31 martie, pentru a primi ajutorul de 200 de euro de la stat destinat achiziționării unui calculator, solicitările fiind de șase ori mai puține față de 2004, când a fost introdus programul Euro 200. Scăderea numărului de solicitări poate fi explicată prin faptul că, de la declanșarea programului, au beneficiat de această facilitate foarte mulți tineri. În 2004, au fost depuse puțin peste 3.500 de dosare, iar în acest an în jur de 500 de cereri. Două treimi din dosare sunt depuse în mediul rural și în orașele mici. În acest an, elevii și studenții până în 26 de ani s-au putut înscrie până la 31 martie în programul Euro 200, depunând un dosar la școala sau facultatea la care învață. Cererile vor fi analizate până la 3 mai, când va fi afișată lista beneficiarilor. Aceștia vor primi bonuri valorice de 200 de euro, cu care se pot prezenta la orice magazin de profil din țară. Potrivit Ministerului Educației, în 2008 vor putea fi soluționate cel mult 41.000 de cereri pentru acordarea ajutoarelor de 200 de euro. Programul Euro 200 este derulat de Ministerul Educației în baza Legii nr. 269/2004, privind acordarea unui ajutor financiar în vederea stimulării achiziționării de calculatoare.

Bani pentru hainele profesorilor

Profesorii din învățământul preuniversitar ar putea să primească de anul viitor 150 de euro, pe an, bani pentru îmbrăcăminte. Propunerea legislativă a trecut de Senat la 19 martie, dar camera decizională în această problemă este Camera Deputaților. Senatul a adoptat la 19 martie, cu 70 de voturi pentru, o abținere și cinci voturi împotriva, o propunere legislativă inițiată de Miron Mitrea și Anghel Tilvar, prin care profesorii din învățământul preuniversitar ar putea primi 150 de euro anual pentru a-și achiziționa îmbrăcăminte. Ajutorul financiar vine ca urmare a unei solicitări mai vechi a Federației Educației Naționale, iar sumele ar trebui asigurate de la bugetul de stat prin Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. Dacă actul normativ va fi adoptat și de către Camera Deputaților, legea ar trebui aplicată din 2009.

Sunteți de acord cu greva în perioada tezei cu subiect unic din semestrul al II-lea?

Un sondaj efectuat printre profesorii care accesează site-ul forum.portal.edu.ro ne arată că nemulțumirea a atins cote maxime. Trebuie spus că, în numai două luni, numărul celor care au răspuns la acest sondaj s-a dublat. În condițiile în care la un astfel de topic votează circa 100 de utilizatori la acest număr de voturi a ajuns la 324. Această cifră ne-a făcut să reluăm acest sondaj în condițiile în care din ce în ce mai mulți profesori cer această grevă.

Din cei 324 de respondenți, 286 spun că ar fi de acord cu o grevă generală în perioada tezelor cu subiect unic din semestrul al II-lea, în timp ce doar 38 nu sunt de acord cu protestul.

Părerăa unui forumist:

Acu'... ca s-o spun p'a dreapta, cu riscul de a deveni persona non grata sau nomina odiosa pentru mulți forumiști, știu că mulți nu muncesc nici pe salariu, așa bun-rău cum e, argumentul că e leașa mică și d'aia... merge la fraieri, că nimeni nu-și poate ajusta calitatea actului profesional în funcție de salariu. Eu tot cu același cap gândesc, tot cu aceeași gură vorbesc, tot cu aceeași mână scriu... indiferent dacă am/nu am salariu de merit, bonuri de masa, secretară etc...

E drept, aș fi ceva mai destins (cred), dar nu mai bine pregătit profesional și nici mai motivat. Motivația mea sunt perechile de ochișori care mă urmăresc cu atenție, copiii care vor și știu să răspundă la ore, care aleargă după mine cu caiete/portofolii/etc. ca să-mi arunc un ochi pe truda lor... elevii care cer și vin la ore de pregătire pentru participarea la diverse... eu ce le-aș putea spune, că s-au terminat banii cu o săptămână înainte de salariu, că am amânat să plătesc factura la curent, că ar trebui să fac o vizită la medic și o amân din aceleași motive...???

Am colegi care pierd jumătate din oră la fumat sau cu discuții despre te-miri-ce, care în mod repetat îi pun pe copii să „conspeteze” o lecție/două/trei... care n-ar face o oră suplimentară nici să-i pici cu ceară, dar recomandă pregătire la domiciliu (al lor, evident!). Nu crește nimic din mâna lor, dar sunt foarte gălăgioși când e vorba de salarii, de stabilitatea postului etc. Nu mi se pare corect să acord un salariu mare unui profesor numai pentru că a stat cu fundul pe scaun 30 de ani.

Noi modalități de sancționare a elevilor indisciplinați

Ministerul Educației vrea să înăsprească modalitățile de sancționare a elevilor indisciplinați. „Am constatat că, în anumite cazuri, scăderea notei la purtare nu își dovedește eficiența. În acest sens, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului (MECT) ar trebui să se gândească, împreună cu directorii de unități școlare, ca, pe lângă scăderea notei la purtare, să aplice și alte sancțiuni elevilor care încalcă Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar sau regulamentele de ordine internă”, a precizat secretarul de stat pentru învățământ preuniversitar, Zvetlana Preoteasa. Pentru a spori

disciplina, MECT intenționează să transforme ședințele cu părinții în discuții pe probleme strict administrative, iar situația școlară și disciplinară a fiecărui elev să fie discutată în întâlniri între părinți și diriginte.

FEN i-a cerut demisia ministrului Educației

Federația Educației Naționale i-a solicitat ministrului Educației, Cristian Adomniței, să își prezinte demisia, ca urmare a deciziei PNL de a-l nominaliza drept candidat al partidului la Primăria Municipiului Iași.

„Domnul ministru și-a început campania electorală de două luni. În acest timp, Adomniței a fost în fiecare week-end în vizită de lucru în municipiul Iași, ocazie cu care a vizitat școlile și universitățile din capitala Moldovei. Ținând cont de faptul că ministrul Educației a acceptat să candideze din partea PNL la Primăria Iași, ar fi moral să își prezinte demisia din funcția pe care o deține la ora actuală. Nu este etic să implice Educația și nici să-i consume fondurile în campania sa electorală. În condițiile în care nu va demisiona, îi vom cere premierului Călin Popescu-Tăriceanu să îl demită”, a precizat Cătălin Croitoru, președintele FEN.

PREMIANT

FEDERAȚIA EDUCAȚIEI NAȚIONALE

este la ora actuală singura organizație care a rămas pe baricada luptei pentru salariații din învățământ.

REPETENT

CRISTIAN ADOMNIȚEI

a fost nominalizat de către PNL pentru a candida pentru funcția de primar la Iași. Cu toate acestea, el se ține cu dinții de fotoliul ministerial și folosește banii educației pentru campania electorală.

CĂUTĂM COLABORATORI!

Ești elev, student, jurnalist sau profesor? Crezi că ai ceva de spus în ceea ce privește educația din România? Vino alături de noi. Trimite un CV și două-trei articole pe adresa de e-mail: redactia@scoalaromaneasca.ro și în cel mai scurt timp posibil o să te contactăm.

SCOALA
românească

Str. Justiției nr. 6,
Sector 4, București

Tel.: 021/337.11.40; 021/337.11.85

Fax: 021/337.01.17

Director fondator
Cătălin Croitoru
(catalin@scoalaromaneasca.ro)

Redactor-șef:
Dragoș Constantin Neacșu
(redactia@scoalaromaneasca.ro)

Senior editor:
Constantin Ciosu
(sindicat@scoalaromaneasca.ro)

Publicitate:
0722.575.477
(comercial@scoalaromaneasca.ro)

DTP:
Omni Press & Design
(art@opd.ro)
www.opd.ro

Tipar:
SC Safo Prod SA – Grupul de
Presă și Tipografie Romprint
Str. Piața Presei Libere nr. 1,
Sector 1, tel.: 224.27.90,
e-mail: costel.danciu@xnet.ro

Publicația în curs de auditare BRAT
ISSN 1453 - 7842

PRECIZARE: Autorul răspunde din punct de vedere juridic pentru conținutul articolului. De asemenea, agențiile de presă și personalitățile citate poartă integral răspunderea afirmațiilor conținute în textul preluat și difuzat.

Monstruoasa Coaliție a încercat să lovească din nou

FEN a semnat Pactul Național pentru Educație

Pactul Național pentru Educație încheiat între partidele parlamentare a ajuns să fie semnat și de reprezentanții societății civile. Cu toate că acesta reprezintă, potrivit majorității celor implicați, primul semn de recunoaștere a importanței educației, trei organizații sindicale au refuzat să-și pună semnătura pe acest act. Decizia lor este cel puțin ciudată, dacă luăm în considerare că până acum reprezentanții acestor federații au susținut comisia prezidențială pentru elaborarea politicilor din domeniul educației. Totuși, din câte s-a aflat, decizia lor are legătură cu respingerea de către Președinție a pachetului de legi susținut de pe ministrul Educației, Cristian Adomniței, pe care liderii celor trei organizații l-au girat, chiar dacă aducea mari deservicii oamenilor pe care îi reprezintă...

► DRAGOȘ NEACȘU

Federația Educației Naționale a fost singura organizație sindicală care a acceptat să ia parte la semnarea pactului. Potrivit președintelui FEN, Cătălin Croitoru, pactul este angajamentul politic așteptat de 18 ani. „FEN, ca prima organizație sindicală națională autentică, creată pe principii democratice încă din ianuarie 1990, a militat în permanență pentru recunoașterea și conștientizarea rolului determinant al Educației în schimbarea infrastructurii mentale a societății românești în acord cu principiile unei societăți libere, democratice, bazată pe valori, competență și responsabilitate, garanție a unei dezvoltări durabile generatoare de bunăstare și progres. Pactul Național pentru Educație este demersul obligatoriu care dă șansa declanșării ireversibile a unui asemenea proces”, a declarat Cătălin Croitoru, președintele FEN. Potrivit acestuia, FEN își va asuma responsabilitatea participării nemijlocite la elaborarea strategiei și, implicit, va veghea la aplicarea și respectarea Pactului de către toate părțile semnatare. „Marele campion, câștigător al acestui eveniment istoric pentru Educație este România”, a adăugat Croitoru.

Monstruoasa coaliție revine

Cele trei organizații sindicale care nu au semnat Pactul pentru educație sunt aceleași care au girat legile propuse de ministrul Adomni-

ței. Mai mult, aceste trei organizații, ne referim aici la FSLI, Federația „Spiru Haret” și FNS „Alma Mater”, prin liderii lor, au ieșit cu atacuri dure împotriva pactului și chiar au dorit să facă și o acțiune de protest împotriva acestui document. Pe ultima sută de metri însă, FSLI și „Alma Mater” au bătut în retragere și nu au vrut să participe la acțiunea de protest. Astfel, la mitingul și marșul care a avut loc la 14 martie au participat doar 500 de reprezentanți „Spiru Haret”. Care nu și-au mai ascultat nici liderii și au început să-l huiduie pe ministrul Educației, Cristian Adomniței, care coborâse în mijlocul lor pentru a-i felicita pentru acțiunea de protest și pentru a le prezenta avantajele pachetului de legi. Cel mai hazliu moment al acțiunii a fost însă când ministrul care nu a avut nicio tangență cu învățământul după ce și-a terminat studiile a spus: „Noi, oamenii școlii...” incluzându-se astfel printre oamenii care slujesc zi de zi în școli.

Substraturile pentru care liderii „Spiru Haret” au organizat acest miting rămân încă în mister, însă nu unul total. Deja au apărut unele zvonuri care vorbesc despre o „recomensă” pentru liderul ieșean, în condițiile în care Adomniței o să câștige primăria municipiului, lucru însă puțin probabil. Asta în condițiile în care CNSRL-Frăția, confederație la care este afiliată și federația „Spiru Haret”, a semnat deja un protocol cu PSD prin care mai multe persoane vor candida pe listele acestui partid la alegerile locale și cele naționale. Cine știe, poate chiar și vicepreșe-

dintele CNSRL Frăția, Marius Nistor.

FSLI face pasul înapoi

După ce au refuzat categoric să semneze Pactul Național pentru Educație, pe care l-au considerat demagogie politică, liderii Federației Sindicatelor Libere din Învățământ au început să bată în retragere, continuându-și atitudinea permanent duplicitară.

Prin comunicatul dat la 12 martie, Aurel Cornea & Co. au arătat clar că mitingul organizat de către FSI „Spiru Haret”, la care ar fi trebuit și ei să ia parte, este unul cu conotații politice și se delimitează astfel de „tovarășii lor de luptă”. Se pare însă că zarurile nu

au căzut după cum au dorit liderii FSLI și dintr-odată nu le-au mai plăcut jocurile de culise orchestrate chiar de ei. Aceștia au încercat prin comunicatul dat să se delimiteze de legile propuse de Adomniței, pe care până mai ieri le susțineau, și vor să intre în echipa de la

Cotroceni, care va elabora strategia din domeniul Educației, făcându-se că nu înțeleg că prin refuzul semnării Pactului s-au autoexclus din orice acțiune care decurge din acesta, și au adus astfel un enorm prejudiciu membrilor pe care îi reprezintă.

EFECTELE ESENȚIALE ALE PACTULUI ÎN OPINIA FEN:

- strategie pe termen mediu și lung, care să restabilească ordinea logică de restructurare și modernizare a învățământului românesc
- punerea în practică a acestei strategii prin programele de guvernare ale partidelor ce se vor succeda la conducerea țării în următorii 15-20 de ani
- adoptarea unei legislații coerente și armonizate, adecvată strategiei convenite
- educația devine în mod real preocuparea prioritara a întregii clase politice, nu mai poate fi confiscată de nicio tabără politică și, implicit, aceasta va crea premisele depolitizării structurilor administrative din Educație
- structurile „clasice” care controlează și mențin blocajul reformei Educației suferă o lovitură mortală; aceasta explică și reacțiile furibunde ale „trompetelor” acestor structuri și grupuri de interese care-și simt amenințate afacerile pe spatele școlii românești.

EDUCAȚIA – strategie securitate

▶ LECTOR UNIV. DRD.
CĂTĂLIN CROITORU

Tratatul Lisabona aduce modificări importante pentru funcționarea și organizarea instituțională a Uniunii Europene, multe dintre ele devenind adevărate provocări pentru statele membre. Pentru România, ca membru recent al Uniunii, eforturile de adaptare la schimbările rapide ce se produc sunt cu atât mai dificile, cu cât integrarea noastră este încă la început de drum, cu destule întâzieri și bălbăieli.

Ar fi o mare eroare dacă sub aspectul apărării și securității ne-am mărgini strict la măsuri legate de adaptarea serviciilor în cauză la cerințele și exigențele Uniunii Europene. Problematika securității și apărării trebuie strâns legată de impactul, influența și consecințele politice în domeniul Educației naționale, care, pe bună dreptate, și sub acest aspect, trebuie considerat ca un domeniu strategic ce vizează în mod direct siguranța națională.

De calitatea sistemului educațional depind foarte multe aspecte care au o influență directă sau indirectă asupra siguranței naționale.

O populație cu un standard de educație ridicat este avizată și conștientă de responsabilitățile civice și sociale ce îi revin, este acomodată și utilizează eficient mecanismele unei societăți democratice.

Un cetățean cu o educație de calitate înțelege natura și scopul politicilor publice în domeniul apărării și siguranței naționale, interesele naționale și armonizarea lor cu cele ale Uniunii Europene. Un astfel de cetățean are simțul valorilor naționale și europene, are sentimente patriotice normale, în contextul cărora are și un respect pentru eroii neamului.

Din păcate, evoluția sistemului educațional românesc în ultimii 18 ani este departe de a fi în direcția modernizării, a compatibilizării cu standardele și normele de calitate europene. Asistăm la o degradare permanentă a actului educațional pe fondul avansării unor strategii și politici străine interesului național, strâns legate de evoluția proceselor de globalizare.

I. Globalizarea versus identitatea națională

Există interese ce caută subminarea temeiurilor esențiale ale ne-

murilor: credința, sentimentul etnic, tradiția; acestea sunt relativizate sau anatimizate, ca piedici în calea integrării.

Exemple ale unor asemenea manifestări sunt destule:

– Campania insistentă dusă împotriva existenței icoanelor în școli, făcută în numele unor pretenții drepturi și libertăți care ar fi încălcate; o campanie ce a pregătit terenul, prin amorsarea unor pretenții „dezbateri publice“, pentru atacuri virulente la adresa predării religiei ca disciplină școlară;

– Radierea din cărțile de istorie a unor personalități ca Decebal, Burebista, Mihai Viteazu, Avram Iancu, Horia etc., și introducerea unor pseudo-personalități din lumea mondenă contemporană, cu scopul evident de a spori deruta tinerei generații în ceea ce privește o scară reală a valorilor naționale și existenței unor modele demne de urmat;

– Cu o zi înainte de semnarea Tratatului de aderare la UE, România nu avea un brand de națiune în contextul în care aveam o imagine foarte proastă în exterior, confundată cel mai adesea cu Ceaușescu, Dracula, copii abandonati sau bolnavi de SIDA, câini vagabonzi și cerșetori.

Cu toate că în 2007 președintele României a emis un decret pentru promulgarea Legii privind acceptarea Convenției pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, adoptată la Paris la 17 octombrie 2003, autoritățile noastre nu au reușit să înscrie în acest patrimoniu decât obiceiul călușarilor și nimic mai mult. Oare ce vom face cu Junii Brașovului, Ceata de feciori din Făgăraș, Dansul fetelor de la Căpâlna, Plugușorul, tradițiile Maramureșului, Banatului, Olteniei, Munteniei, Moldovei sau Dobrogei?

Din păcate, este pusă sub semnul întrebării capacitatea noastră de a ne păstra identitatea și asta în contextul în care politicile oficiale ale Uniunii Europene nu susțin explicit o intenție de renunțare la identitatea națională. Pasul decisiv spre globalizare se va face prin edificarea Statelor Unite ale Europei, ceea ce nu va însemna o desființare a statelor naționale care vor trebui să-și păstreze identitatea și suveranitatea. Comunitățile naționale se întorc la sinele lor ireductibil – identitatea. Unele dintre ele, care se numără printre promotorii UE, așa cum este Franța, înțeleg să-și afirme chiar mai insistent identitatea națională și au avertizat că nu vor renunța la ea sub niciun chip. Mulți membrii doresc o Europă a națiunilor, iar UNESCO ne cheamă să ne

conștientizăm identitatea națională și să o recuperăm integral prin înscrierea în patrimoniul cultural imaterial.

Cât de importantă este cultura? Națiunile care au fost șterse de pe hartă știu că păstrarea valorilor culturale, când toate celelalte mijloace de rezistență eșuează, este singura cale de a rămâne puternici și uniți. Cultura este coloana vertebrală a unei națiuni. Acesta este motivul pentru care arderea bibliotecilor și pauperizarea culturii acompaniază întotdeauna eforturile de ocupare și asimilare.

Rezistența și patriotismul sunt proporționale cu gradul de identitate națională și culturală.

Într-o lume ideală, statul ar promova și proteja valorile culturale dezvoltate istoric și acceptate tradițional într-o societate dată. Ar acționa astfel ca o parafă „a posteriori“, păzind și reflectând valorile populare, tradițiile și aspirațiile majorității. Din păcate, în majoritatea cazurilor, situația este contrară. Statul devine o unealtă „a priori“ folosită pentru implementarea politicilor care servesc cel mai bun interes al unei forțe externe sau cel mai bun interes al unei minorități interne (elita).

II. Noua Ordine Internațională și Sistemul Educațional Național

Asistăm la o manifestare din ce în ce mai agresivă și eficientă a adepților Noului Ordin Internațional, prin care elitele internaționale urmăresc monopolizarea realității noastre politice și economice la scară globală.

Implementarea cu succes a Noului Ordin Internațional poate marca sfârșitul democrației, sfârșitul autodeterminării naționale, sfârșitul drepturilor omului și sfârșitul multor servicii publice – cele mai vizate fiind învățământul și sănătatea.

Pentru că o anunțare deschisă a unor asemenea schimbări ar produce proteste masive la scară mondială, ele sunt introduse gradual, secret și la umbra unei ample campanii de dezinformare. Puternice grupuri de presiune și avantaje financiare sunt folosite pentru coruperea politicianilor, rețele de activiști postai strategice și mijloace de informare corporatiste sunt folosite pentru mușamalizarea adevărului și răspândirea propagandei.

Toate sursele de valori culturale independente sunt plasate sub atac. Acestea înseamnă instituțiile familiei și bisericii, organizațiile pentru drepturile omului, muncitorilor și

legii internaționale, cât și multe mijloace tradiționale de promovare a valorilor morale (literatură, artă, mijloace de informare). Asistăm la acțiuni fără precedent de „deregularizare“ a modelului familial tradițional, a slăbirii autorității părintești, de reducere a timpului de calitate pe care familiile îl petrec împreună. Are loc o subfinanțare accentuată, o supraîncărcare și zăpăcire a învățământului de stat ce urmărește în mod evident distrugerea eficienței acestuia.

Pentru elite, sistemul de educație nu trebuie să fie cu nimic mai mult decât o fabrică care produce forță de muncă. Într-o economie bazată pe computerizare și externalizare, o forță de muncă bine educată nu mai este necesară și nicio clasă mijlocie. Educația valoroasă, singura în măsură să susțină o mai bună calitate a vieții, nu mai este susținută.

Cetățenii care au șansa unei educații de calitate știu mai multe și înțeleg mai multe, fiind mai greu de manipulat și mult mai greu de satisfăcut. Ei ar putea să înțeleagă mecanismul manipulării și chiar să știe cum să se opună acestui sistem și exponenților lui.

Pentru a putea înțelege mai bine, prin comparație, că România nu este exclusă din acest scenariu, să ne oprim puțin atenția la ceea ce s-a petrecut în școlile de stat din Ontario, Canada, după prăbușirea sistemului socialist și a Uniunii Sovietice (după 1991):

– Un abandonator al cursurilor liceale a devenit ministru al Educației în guvernul Harris (1993-1995); pentru a „repara“ probleme închipuite în educație, guvernul a tăiat mai multe fonduri și a implementat o serie de măsuri care au avut un impact negativ asupra eficienței procesului de predare-învățare; noua programă, noul sistem de evaluare și raportare, administrare și organizare în stil afacerist, comercializarea și birocratizarea, tăierea cursurilor și serviciilor de educație specială, responsabilități și cerințe suplimentare încărcate profesorilor, cât și multe alte „inovații“ au supraîncărcat, dezumanizat și pauperizat întregul sistem;

– A fost instituit sistemul de consilii școlare și sub pretextul oficial de a conferi părinților responsabilități sporite, rolul acestora a fost rapid deturnat în inițiative de colectare a fondurilor care au permis ministerului să taie din banii alocați de la bugetul de stat școlilor sub umbrela „contractului social“;

– Cursul de arte industriale a fost eliminat, așa încât elevii nu mai învață cum să utilizeze simple unel-

te și mașini, având ca efect direct micșorarea aptitudinilor independente de viață și asigurarea viitoarei dependențe de societatea și serviciile corporatiste și de stat;

– Clasele de educație specială sunt închise, iar serviciile de educație specială limitate; treptat elevii cu nevoi speciale au fost mutați în clase normale fără nicio asistență suplimentară;

– Laboratoarele și cursurile de informatică sunt eliminate;

– Bibliotecile și programele bibliotecare sunt reduse, și în unele cazuri eliminate;

– Nu există un număr suficient de manuale în școli; vechile manuale bune sunt înlocuite cu manuale noi și nu atât de bune;

– Numărul crescut de sarcini administrative și alte cerințe birocratice conduce la mai puțin timp disponibil profesorilor pentru pregătirea lecțiilor și a materialelor de studiu, precum și pentru evaluarea realizărilor.

Este ușor de remarcat că foarte multe dintre situațiile enumerate seamănă îngrijorător de mult cu ceea ce s-a întâmplat cu învățământul românesc în ultimii optsprezece ani și continuă să se întâmple și astăzi. Dureroasă și asemănarea în ceea ce privește cine a ajuns ministru al Învățământului.

Se dovedește în acest fel cât de importantă este evoluția sistemului educațional, calitatea lui, obiectivele urmărite. De acestea depind într-un grad foarte înalt calitatea vieții românilor, locul nostru în creuzetul națiunilor atât pe plan european, cât și mondial, siguranța și securitatea națională.

III. Pactul Național pentru Educație – șansa ieșirii din mediocritate

Pentru politicianii români, responsabilitatea unor politici publice eficiente în domeniul Educației trebuie să constituie o prioritate absolută. Trebuie înțeles că toate celelalte domenii de activitate sunt dependente de eficiența sistemului educațional, căruia îi revine rolul de a forma și livra personal competent capabil să reformeze, să modernizeze și să eficientizeze întreaga activitate economico-socială, constituindu-se în singura șansă de redresare a economiei naționale și implicit de creștere a nivelului general de trai. Aceasta este și premisa și condiția asigurării unei stabilități politice și sociale pe plan intern și a unei poziții competitive pe piața europeană, elemente de natură să aducă avantaje certe în planul apărării și siguranței naționale.

de națională

Iată că, în sfârșit, după o lungă perioadă de experimente dureroase și nereușite în zona Educației, ce ne-au plasat și ne-au expus în mod evident în zona de influențe nefaste ale strategiilor globalizării, dictate de adepții Noii Ordini Internaționale, clasa politică românească a fost sensibilizată și determinată să conștientizeze responsabilitatea ce-i revine față de interesul major național. La inițiativa președintelui României, liderii partidelor parlamentare au lăsat orgoliile și concurența politică deoparte și au acceptat să semneze Pactul Național pentru Educație.

Este un moment de cotitură, istoric, care deschide un proces ireversibil: va fi elaborată o strategie privind restructurarea sistemului educațional, valabilă pe termen mediu și lung. O strategie ce se va baza pe o amplă și cât mai exactă evaluare a stării sistemului, pe identificarea neajunsurilor și pe stabilirea obiectivelor ce vor garanta modernizarea și eficientizarea Educației naționale, ținând cont de principiile minimale asumate prin Pact.

Acestea sunt principii ce vizează:

- Asigurarea unei finanțări anuale de minimum 6% din PIB pentru Educație și minimum 1% pentru Cercetare;

- Transformarea educației timpurii într-un bun public, garantarea unei educații școlare obligatorii de 10 ani și a unui acces neîngrădit la educație gratuită de 13 ani;

- Descentralizarea financiară, definirea politicii de resurse umane și adaptarea curriculumului în funcție de nevoile specifice fiecărei comunități;

- Adoptarea principiului „finanțarea urmează elevul” în învățământul primar, gimnazial și liceal, respectiv a principiului „finanțării multianuale pe cicluri de studii și bazat pe proiecte” în învățământul universitar;

- Adoptarea unei carte a drepturilor și libertăților Educației. Învățământul românesc nu are nevoie doar de un statut al personalului didactic, ci și de un statut al elevului și al studentului. Tutoratul profesorilor trebuie construit în acest cadru oferit de drepturile și libertățile elevilor și studenților;

- Definirea unor zone de educație prioritare, pentru a depăși decalajul care separă în mod dramatic mediul rural de cel urban sau diferite categorii de cetățeni români;

- Modernizarea Educației în perioada 2008-2013, astfel încât în 2014, atunci când un nou buget al Uniunii Europene va intra în vigoare, școala românească să fie perfect sincronizată cu realitățile școlilor europene. Vor fi refuzate improvizațiile determinate de motive politicianiste și se va moderniza sistemul de educație cu mîgălă și cu moderație, pentru a da coerență parcursurilor și opțiunilor individuale, în particular printr-o revizuire curriculară substanțială, care să fie orientată de competențele-cheie ce trebuie dobândite în școală.

Strategia va servi în acest fel ca element constitutiv al programelor de guvernare pentru următorii 15-20 de ani, indiferent de forțele politice ce se vor succeda la guvernare. Aceasta va asigura stabilitate funcționării sistemului, predictibilitatea lui pentru un ciclu complet de școlarizare cu efecte benefice asupra eficienței proceselor de predare-învățare.

Un rol important este alocat și organizațiilor societății civile interesate de sistemul educațional (sindicate, organizații ale părinților, ale elevilor și ale studenților, ale structurilor de învățământ particular, ale mediului de afaceri) chemate să adere la pact, să participe la elaborarea strategiei, să-și asume atât responsabilitatea punerii ei în practică, cât și monitorizarea respectării Pactului de către părțile semnatare. Aceasta va conduce la un important acord social pe zona Educației, care va susține și va forța existența și respectarea acordului politic, cu efecte benefice pentru pacea socială, fiind binecunoscut că motivele de nemulțumire față de funcționarea sistemului educațional au condus deseori la conflicte sociale de proporții, cu efecte nefaste pentru pacea și liniștea socială.

Odată pusă la punct strategia, va putea fi elaborat și un pachet legislativ complet care să asigure cadrul formal de aplicare și să ofere instrumentele și actele normative necesare reformării și modernizării cadrului instituțional.

Se poate spune, cu deplină responsabilitate și satisfacție, că Pactul pentru Educație este șansa ieșirii din mediocritate și o garanție importantă pentru o Românie mai puternică, mai sigură și mai eficientă în realizarea sarcinilor de apărare ce-i revin în cadrul Uniunii Europene și Alianței Nord-Atlantice.

Distanța dintre vorbă și faptă

PROF.
CORINA DUMITRU

„Pune mâna pe cartel! Ce, vrei să ajungi ca Vanghelie sau ca Becali?” Sunt exemplele clasice, pe care mulți dintre profesori le dau elevilor, atunci când vor să le arate efectele dezastuoase ale inculturii. Numai că, de cele mai multe ori, mesajul ajunge distorsionat la destinatar. Fie din cauza intervenției masive a mass-media, care promovează insistent imaginea atotștiutorilor capabili să dea sfaturi în orice domeniu, doar pe baza „portofoliului” financiar, care dă „greutate” opiniei, fie, mai grav, din cauza distanței dintre vorba și fapta profesorului.

În vorbă profesorul e demn și revoltat de apariția frecvenței în prim-plan a acestor „rateuri” culturale, ridicate la rang de model de reușită în viață. Tot în vorbă este scârbit de averea muncită mai mult sau mai puțin, exhibată mai ales prin sistemul pomenilor făcute publice de mass-media. Și tot în vorbă, atunci când discută cu elevii săi, își extrage cu „savoare” exemplele de semidoctism sau de neștiință din vasta galerie de producții orale televizate ale mai sus-pomeniților.

Când vine vorba de fapte, unii dintre profesori aplică principiul „Să faci ce zice popa, nu ce face el!”. Să luăm un exemplu din viața „didactică” a Capitalei.

Periodic, prin intermediul unor persoane din școli („nu spui cine, persoană importantă, carevasăzică”) apar invitații la așa-numite reuniuni festive, prilejuite de diverse ocazii numai bune de arătat recunoștința față de dascălul român, care... „mă înțelege”, face și dregre în așa fel încât luminează nația. Organizatorul acestor întâlniri „cultural-educative” este un mare admirator al educației – primarul Marian Vanghelie.

De curând, a reușit performanța de a strânge la un loc destul de multe cadre didactice, pentru a le exprima grațitudinea sa absolut dezinteresat, bătuit probabil de

amintirea frecvenței sale școlare reduse. Problema însă nu e a lui – problema e a respectivelor cadre didactice, care au răspuns prompt invitației și s-au lăsat filmate mâncând cu poftă din pomană și dansând cu chiote pe muzică de petrecere de o calitate îndoielnică. Mai mult, intervievate de reporterii unor televiziuni, multe dintre ele nici n-au știut să spună exact de ce se găseau acolo! Momentul de maxim deliciu a fost cel în care o sală întregă plină de cadre didactice a stat cu gura căscată la discursul plin de miez al domnului Vanghelie, întru admirație și aprobare profundă!

Nu știu cum și-or fi privit a doua zi elevii, nu știu ce obraz or mai fi avut să dea pilde înțelepte părinților ca să-și îndrume copiii pe calea învățăturii, nu știu câtă foame or fi făcut dumnealor ca să ajungă să se bucure de iahnia și somonul domnului Vanghelie, dar sunt sigură că mie, personal, mi-a fost rușine de rușinea dumnealor! Și, nu știu de ce, după ținutele afișate în reportajele de la fața locului, n-aș zice că au fost dintre cei care nu-și permit o masă mai de doamne-ajută.

Să nu ne mire însă dacă vom fi tratați așa cum merităm – cu dispreț și „ajutoare” de cârți și îmbrăcăminte, în loc de un salariu decent, cu impertinență din partea elevilor și cu „bătut pe burtă” din partea unor părinți cu educație îndoielnică, care vor proceda ca domnul Vanghelie – ne vor arunca o „friptură” pe care o vom savura în timp ce le vom aproba ineptiile. Din păcate, umbra planează asupra tuturor, așa cum se întâmplă în toate situațiile neplăcute.

Aș vrea însă să mă fac purtătorul de cuvânt al celor care-și mai respectă meseria și statutul și care preferă să soarbă o după-amiază întregă o cafea în compania unor oameni care au de oferit hrană spirituală sau să-și dea bună parte din salariu pe bilete la teatru, expoziții sau concerte. Aș vrea să spun că nu suntem toți așa, și că învățământul încă n-a fost distrus, pentru că încă mai există oameni mândri că se numesc profesori și care, în ciuda sărăciei, își țin capul sus, de unde pot privi așa cum merită „intelectuali” de talia domnului Vanghelie.

Performanța și salariul profesorului

Se tot vorbește de remunerarea dascălilor în funcție de rezultatele obținute de elevii acestora. Măsura pare să se supună foarte bine cerințelor impuse de agenții economici salariaților lor. Vreți salariu mare – faceți vânzare, în cazul ăsta fabricați cât mai multe note mari.

Probabil unii dascăli mai norocoși vor fi scandalizați de această afirmație și pe bună dreptate, pentru că în fiecare oraș mai acătării există câteva școli unde se face școală și acele școli își permit să selecteze cine vor fi elevii care le vor trece pragul zi de zi. Dar cum rămâne cu celelalte, unde ajung elevii care nu mai au de ales și pentru care alege calculatorul. De ce nu se spune răspicat că în multe clase profesorul face alfabetizare, nepunându-se problema ca acei elevi să atingă standardele de performanță pe care realizatorii programelor școlare le-au avut în vedere.

Ori dacă materia primă de care dispui nu-ți permite să faci performanță, trebuie să fii subapreciat? Mă duc cu aceeași tragere de inimă la clase, atât la cele de liceu, cât și la cele de profesională, cu toate că la cele din urmă sunt nevoită să fac lectură de înțelegere a textelor din manual, mai ceva decât la clasele de gimnaziu. Nu se poate pune problema de performanță, poate de unele accidente foarte rare prin care un elev mai bunicel să ajungă într-o astfel de clasă. Cu toate astea, toți copiii au dreptul la educație (că de-aia e învățământ public), la șanse egale și dacă mai luăm în calcul faptul că mulți dintre

ei provin și din familii fie destrămate, fie cu părinți plecați în străinătate întrebarea mea firească este: ce este mai important, să știe să conjuge mai știu eu care verb la un mod și timp precizat de profesoară sau să i se ofere sprijinul și șansa de a-și găsi un loc în societate îmbrățișând o meserie? Multora dintre ei viața le-a dat mai multe palme decât pot unii să-și imagineze și până la urmă sunt niște copii maturizați înainte de vreme, cărora după patru ani de școală le deschidem larg poarta instituției și le spunem să se descurce, pentru că datoria noastră se încheie aici. Faptul că au învățat

la română ce este acela un studiu critic nu îi ajută cu nimic.

La modul ideal, competențele programelor de liceu iau în calcul ce știe să facă elevul cu acele cunoștințe dobândite. Îmi pun de multe ori problema: ce-l învăț eu pe elevul din acele clase să facă cu noțiunile predate? Cică îl învăț să fie cinstit, să aibă convingeri personale solide, să nu facă rabat de la ele, dar dacă iese pe piața muncii și nimeni nu-l angajează, convingerile acestea nu-i vor ține de foame.

► MONICA ȘULEA,
GRUP ȘCOLAR AGRICOL LIVADA,
JUDEȚUL SATU-MARE

ȘCOALA
românească

te ajută!

Ai o problemă? Ai ceva de spus?

Vrei să semnalezi o ilegalitate și nu ai unde?

Revista ȘCOALA românească

îți oferă șansa să te exprimi,

să arăți adevărata față

a învățământului românesc.

Scrie-ne pe adresa redacției sau la e-mail:

redactia@scoalaromaneasca.ro.

Împreună vom readuce Învățământul unde îi este locul. Suntem aici ca să te ajutăm!

Telenovelă cu iz de tămâie la Suceveni de Galați

După ce a fost izgonită din sat din cauza unui scandal în care a fost implicat soțul ei, nevasta preotului din comuna gălățeană Suceveni, care este secretară și învățătoare la școala din comună, a rămas și fără banii de transport, pe care trebuia să-i primească de la primărie conform Legii 108/2007. Primarul Ionel Cucu, implicat dacă nu direct, mai mult emoțional în acest scandal, refuză sistematic să-i deconteze banii pe vreo 3 luni, adică aproape 9 milioane de lei vechi, pe motiv că „coana preoteasă” nu a și-a pus viză de reședință în localitatea unde s-a stabilit. Geanina Chiculiță spune că nu putea să-și pună această viză, pentru că proprietarii imobilului în care stau nu au acte de proprietate, deoarece nu au dezbătut încă moștenirea. Mai mult, primarul din Berești-Meria, comuna în care s-a refugiat familia preotului, poate confirma oricând că familia Chiculiță locuiește la Berești-Meria, dar fără acte legale. După un schimb de replici dure cu primarul din Suceveni, președintele executiv al Sindicatului Învățământului Preuniversitar din Galați, Valeriu Diculescu, este hotărât să meargă în instanță cu acest caz.

Când m-am apucat de această anchetă, nici nu bănuiam în ce mă bag, câte cutii ale Pandorei deschid! Am plecat spre localitatea gălățeană Suceveni pentru a afla de ce un primar își permite să ceară mai mult decât prevede legea în cazul deconturilor pentru profesorii și învățătorii din unitățile de învățământ care nu dispun de locuință în localitatea în care predau și care sunt nevoiți să facă naveta, fie cu mijloace de transport în comun, fie cu autoturismele proprii. În cazul nostru, învățătoarea Geanina Chiculiță, care are și funcția de secretar al școlii din Suceveni, trebuia să primească 7,5 litri de benzină la 100 de km parcursi, pe baza bonurilor de benzină și a pontajelor semnate de directorul școlii. Bine, interesantă este și povestea (asupra căreia vom reveni mai jos) prin care a trecut familia preotului Chiculiță, care a fost nevoită în urma unui scandal, ajuns și la urechile Episcopiei Dunării de Jos, să se mute din Suceveni într-o localitate

aflată la vreo 40 de km – Berești-Meria. Revenind la scandalul deconturilor, am aflat de la primarul din Suceveni, Ionel Cucu, că Geanina Chiculiță nu a făcut dovada faptului că locuiește în comuna Berești-Meria, motiv pentru care nu-i poate deconta contravaloarea benzinei. Ce nu vrea domnul primar să înțeleagă este că Legea 108/2007 nu spune nicăieri că primarul trebuie să verifice documentele justificative eliberate de unitatea de învățământ. Dar așa sunt unii, mai catolici decât Papa! „Scrieți acolo, la ziar, că nu vreau să respect legea! Nu-i plătesc până când nu va exista o hotărâre dată de instanță care să-mi impună acest lucru. Eu, ca și primar, sunt obligat să verific legalitatea actelor și a deconturilor. Atâta timp cât Geanina Chiculiță nu poate să-mi dovedească faptul că are domiciliul la Berești-Meria, noi nu putem să-i dăm banii. Vreau să dorm liniștit după ce ne va vizita Garda Financiară. Uitați, acum (n.r. – din martie) și-a luat un domiciliu legal în comună și noi îi vom deconta cei 7,5 litri de benzină la suta de kilometri, așa cum prevede Legea 108/2007. Repet, eu nu pot deconta acești bani decât pe baza unei hotărâri de instanță. Nu mergem pe sentimentalisme. Am vorbit cu primarul de la Berești-Meria și mi-a spus că familia Chiculiță nu a vrut să-și pună viză de flotant, pentru că ar fi putut să o facă din prima zi în care a locuit acolo”, se explică primarul Ionel Cucu. Am făcut repede un drum până la Școala din sat. Revoltată, Geanina Chiculiță a reacționat imediat la spusele primarului: „Este incredibil ce se întâmplă la noi la Suceveni. Noi stăm la Berești-Meria, dar nu avem acte în regulă pentru că proprietarii casei nu au dezbătut moștenirea și nu au acte de proprietate. De altfel, am la mână o adresă a primarului din Berești-Meria, Adrian Sfarlea, potrivit căreia în registrul agricol al satului Berești-Meria la casa cu numărul 138 figurează că locuim fără forme legale. Școala trebuia să-mi elibereze o hârtie pe care să scrie că am făcut naveta, să scrie distanța și numărul bonurilor de benzină de care trebuie să beneficiaz. Din calculele mele ar fi

trebuit să primesc cam 9 milioane de lei pe 3 luni, de la 1 decembrie 2007. Prin bunăvoința primarului, nu s-a întâmplat acest lucru”, susține Geanina Chiculiță. Aceasta este susținută moral și de liderul Sindicatului Învățământului Preuniversitar Galați, Valeriu Diculescu, care este hotărât să meargă până-n pânzele albe cu acest caz. „În opinia mea, salariații are în acest caz dreptate. Faptul că este acuzată de alte abateri nu justifică faptul că nu trebuie să-și primească drepturile. Dacă salariatul greșește, să fie sancționat, dar dacă are un drept, să i se acorde. Acolo sunt niște chestiuni emoționale. Domnul primar nu poate să se rupă de o chestiune personală: acesta mi-e prieten, iar celălalt dușman. Eu nu sunt de partea unuia sau a altuia. Eu susțin doar pe acest caz, punctual, că trebuia să i se deconteze contravaloarea transportului. Dacă ne uităm în lege, vedem clar că scrie că personalului didactic care are domiciliul sau reședința în altă localitate decât cea în care predă și nu i se poate asigura o locuință adecvată, i se decontează transportul sau benzina dacă circula cu autoturismul proprietate personală”, spune Valeriu Diculescu.

Potrivit acestuia, legile românești permit unui cetățean să aibă mai multe case, dar pe cartea de identitate trebuie înscrisă doar o reședință. „Dacă eu dovedesc că locuiesc într-o altă localitate și fac naveta, atunci primarul trebuie să-mi

deconteze. Am vorbit deja cu avocatul sindicatului și vom înainta instanței hârtiile prin care chemăm în judecată Primăria din Suceveni și școala. Noi încercăm să-i câștigăm salariata dreptul în instanță, dar refuzăm să ne implicăm în conflictul general de acolo”, a mai spus liderul de sindicat. Nici Inspectoratul Școlar Galați nu are prea multe soluții la problema de la Suceveni. Mitică Dudău, inspector școlar general adjunct, spune că orgoliile se vor stinge abia atunci când Geanina Chiculiță va lua decizia de a pleca definitiv din Suceveni. „Așteptăm ca doamna Chiculiță să plece de la acea școală. Credem că atunci se vor mai liniști spiritele la Suceveni. Noi nu putem să luăm măsura sancționatorie de mutare disciplinară a doamnei Chiculiță pentru că s-a dovedit că acuzațiile sunt nefondate. Numai că, trebuie să știți că nu-i un scandal politic, acolo-i un potențial exagerat de ceartă la nivelul întregii comune”, spune Mitică Dudău, care este convins că până la urmă primarul îi va plăti femeii banii conveniți pe transport. Adjunctul de la ISJ Galați mai spune că scandalul de la Suceveni a intrat în atenția Inspectoratului Școlar încă din toamna anului trecut. „Noi am deplasat acolo oameni de la Inspectorat, care au analizat atent situația. Fără să ne surprindă, am constatat o slabă calitate a activității la școală și un management defectuos”, a adăugat Dudău.

Nici nu veți să știți cum a reacționat primarul Ionel Cucu atunci când am intrat în biroul dumnealui și i-am spus că vreau să vorbim despre soția preotului, doamna Chiculiță. „Numai greuțăți ne-a făcut! Și-a tras niște sporuri necuvenite de aproape 14 milioane de lei. Și asta pentru că și-a calculat concediul de odihnă pentru cumul de funcții, ea fiind și învățătoare și secretară, ceea ce este ilegal. Ea spune că nu știa acest lucru, dar noi credem că l-a făcut cu bunăștiință. Imediat, noi am dat drumul unei adrese către Inspectoratul Școlar Galați, care a dispus ca doamna Chiculiță să returneze banii”. Evident că Geanina Chiculiță nu se lasă mai prejos și începe să ne povestească. „Primarul vrea să

mă dea jos din funcția de secretară. El a fost foarte bun prieten cu fosta directoare, Elena Lemnar, și mă suspectează de faptul că eu aș fi uneltit împotriva ei s-o dau jos. Din contră, eu am ajutat-o pe fosta directoare, chiar i-am făcut treaba, în timp ce ea lipsea de la școală, mergea la Primărie și stătea la taclale cu primarul. A fost prinsă că aducea copii de la școală ca să-i muncească pământul. În plus, primarul mai știe că eu am niște documente din care reiese că soția sa, care e învățătoare la noi în școală, a primit în vara lui 2006 salariul fără măcar să fi venit la școală. Și, pentru că statele de plată au fost semnate de directorul de atunci, Maricel Busuioc, am intrat în conflict și cu acesta. Toți au ceva cu mine și trăiesc o viață de calvar. Am fost reclamată peste tot”, se destăinuie femeia. La rândul său, primarul a atacat din nou. „Toate acuzațiile sunt pure invenții și cred că o s-o dau în judecată. Dimpotrivă, soțul doamnei Chiculiță nu venea la ore și era pontat de doamna secretară. Mai mult, pe doamna Chiculiță o găsești mai mereu pe străzi. Mi s-au plâns mai mulți părinți că învățătoarea nu prea vine la ore”, acuză edilul din Suceveni. „Coana preoteasă” mai spune că primarul a fost primul care a cerut Episcopiei Dunării de Jos să ia măsuri disciplinare împotriva părintelui din Suceveni după așa-zisul scandal cu bătaia dintre preot și fostul director al școlii. „Și aici doamna Chiculiță minte. Chiar mă amuză problema. Preotul le cam trăgea cu șnapsurile. Jumătate dintre oamenii din sat au fost păcăliți de preot. Dar nu-i el vinovat, ci coana preoteasă”, spune ironic primarul Ionel Cucu.

Telenovela de la Suceveni pare să nu se mai termine. Nici măcar faptul că secretara ar vrea să participe la pretransferări după care va pleca din școală nu e sigur că va aduce pacea în școala de la Suceveni. Între timp, învățătura de aici nu mai e învățătură. Școala nu mai aduce lumină în sat, ci război. Având astfel de „modele”, cum se vor comporta viitorii cetățeni ai comunei, acum copiii?

Ján Figel:

„Universitățile sunt cruciale pentru coeziunea socială a Europei“

În cadrul ceremoniei de înmânare a titlului de Doctor Honoris Causa, Ján Figel a vorbit despre importanța universităților și despre reformă. În continuare, vă prezentăm o parte a discursului ținut de comisarul european. Tot discursul îl puteți citi pe site-ul revistei www.scoalaromaneasca.ro

„Dacă vrem să știm cine suntem și de unde venim, trebuie să învățăm din istorie. A ști istorie și a păstra memoria curate este important pentru orientarea și viitorul nostru. Europa s-a născut din moștenirea ei culturală, religioasă și umanistă. Această moștenire este vizibilă în această universitate, modelată de cultură, credință, filosofie și valorile creștine. Această moștenire îi pune pe oameni împreună cu demnitatea lor de netăgăduit și inviolabilă în centrul ei. Europa este un vechi leagăn al unor instituții global acceptate și dispersate ca universitățile, teatrele, idealul Olimpic, legea națiunilor, democrația. Când această moștenire și demnitate umană au fost desconsiderate, timpuri grele au guvernat acest continent. Camere de gazare, gulaguri, morminte comune reprezintă un rușinos trecut totalitarist al veacului trecut.

În 1957 – 6 state vest-europene au început un proces de unificare în libertate. La acea vreme, regimurile nedemocratice în multe state central-europene construiau unitatea fără libertate – desconsiderând drepturile omului și demnitatea umană. În același an, URSS lansa prima misiune SPUTNIK pe orbită. Dar universitățile în țările comunis-

te erau subordonate puterii și ideologiei, la fel ca și societățile cărora le aparțineau.

Libertatea academică este indispensabilă pentru autonomia universităților. Libertatea și vitalitatea sunt condiția indispensabilă și un

indicator al libertății și vitalității sociale. Trebuie să înțelegem că pacea, libertatea, democrația și Europa comună nu sunt realități garantate automat în țările noastre. Trebuie să ne amintim calea spre libertate, sacrificiile multora și să avem grijă de aceste valori și impliniri în zilele noastre. Aceste realități vor supraviețui și prospera numai dacă omenia și solidaritatea vor prevala asupra indiferenței, ignoranței și intoleranței.

Ca negociator-șef al Slovaciei asupra accederii la UE în trecut, dar și ca și emisar astăzi cred că ultima extindere a UE a făcut-o mult mai

europă. Cred că este important ca România să își construiască perspective europene prin modernizări și reforme ulterioare. Vă doresc tuturor vă să simțiți în casa comună a Europei ca acasă. Dar, dați-ne voie să ne amintim, aceasta înseamnă

mai multe libertăți și șanse, dar și mai multe responsabilități pe toate planurile.

Nevoia de reformă în învățământul superior

Ideea de universitate a fost concepută și dezvoltată în Europa. Din Evul Mediu universitățile au fost la înălțime în dezvoltarea cunoștințelor, căutând adevărul și definind valori – drepturile omului, democrația, respectul față de părerea și credințele celorlalți. Pe scurt, universitățile au fost pietre de temelie ale Europei moderne. Și le privim și astăzi în mai multe feluri – pentru a

ajuta îndrumarea procesului de integrare europeană; a persevera diversitatea culturală și în același timp promovarea înțelegerii interculturale. Și poate, cel mai mult, ele sunt necesare pentru a construi societatea intelectuală a viitorului.

Universitățile sunt cruciale pentru coeziunea socială a Europei. Totuși, este în aceeași măsură clar că în multe cazuri ele nu sunt în măsură să își ofere întregul potențial. Multe nu sunt bine pregătite pentru provocările crescânde, și aceasta s-a manifestat prin lipsa de performanță în comparație cu cercetarea și sistemele de învățământ superior din alte părți ale lumii.

Europa este încă din cele mai bune locuri de pe pământ unde se poate studia și face cercetare. Dar adevărata clasă se vede în altă parte. De ce acest continent este atât de puternic, de fapt cel mai bun la fotbal? Pentru că ne place, avem grijă, investim în el. Am putea juca în Prima Ligă Mondială cu universitățile noastre, de asemenea? Cred că DA, dar trebuie să ne placă, să avem grija de învățământul superior și să investim în el. Europa modernă și puternică are nevoie de universități moderne și puternice.

Universitățile noastre au potențial enorm, dar este dificil pentru multe dintre ele să îl exploateze la maximum. Reformele guvernărilor ar trebui să aibă ca scop o administrare mai bună a sistemelor și instituțiilor de învățământ superior. În particular, pledăm pentru un nou parteneriat între autorități publice și universități. Primii ar trebui să se concen-

treze pe dezvoltarea întregului sistem, în timp ce universitățile s-ar bucura de o reală autonomie și responsabilitate pentru a-și administra propriile strategii, priorități și resurse.

După părerea mea, universitățile ar trebui să pregătească o nouă eră a diversității. Noile instituții oferă training-uri pentru diverse discipline, folosind tehnologii noi și căutând recunoașterea oficială – și altele nu aparțin lumii academice tradiționale.

Alegerea studenților va crește exponențial. Din ce în ce mai mulți studenți vor opta pentru a părăsi propriile instituții și vor studia altundeva, acasă sau în străinătate. Această competiție crescândă între universități, deopotrivă la nivel național și internațional, este una dintre provocări.

În același timp, reformele de la Bologna vor face învățământul superior european mai accesibil și mai atractiv. Universitățile vor deveni mai accesibile noilor grupuri de studenți. Aș încuraja guvernele și autoritățile academice să vadă aceste dezvoltări ca oportunități, nu ca amenințări.

UE este o comunitate de oameni uniți în libertate. Un vis al unora a devenit o necesitate pentru noi toți. Avem o mare moștenire a păcii, libertății și domnie a legii, o Europă comună. Trebuie să ne amintim, să mulțumim pentru acestea și să le împărțim cu ceilalți.

Doresc acestei Universități mult sprijin, vitalitate și inspirație. Vivat, frescat, floreat, Academia! Ad multos annos!“

Ján Figel a primit distincția de Doctor Honoris Causa din partea Universității Creștine „Dimitrie Cantemir“

Comisarul european pentru educație, formare, cultură și tineret, domnul Ján Figel, a primit la 14 martie a.c. distincția de Doctor Honoris Causa din partea Universității Creștine „Dimitrie Cantemir“ din București. În cadrul vizitei, comisarul european s-a întâlnit cu președintele universității, prof. univ. dr. Momcilo Luburici, și cu rectorul prof. univ. dr. Corina Dumitrescu și a vizitat campusul universitar. De asemenea, comisarul european a participat și la o dezbatere despre sistemul universitar de învățământ și despre Procesul Bologna. În cadrul ceremoniei de decernarea a distincției, comisarul european a declarat că este onorat să primească acest titlu. „Sunt foarte onorat de distincția Doctor Honoris Causa pe care Universitatea «Dimitrie Cantemir» mi-o oferă. Cred că această distincție este o recunoaștere a eforturilor făcute nu doar de mine, ci de toți colegii mei din cadrul Comisiei Europene, și nu numai, care au muncit foarte mult pentru a aduce o schimbare semnificativă în viața europenilor în ceea ce privește domeniul educației, formării, culturii, a politicilor de tineret, participării civice europene, sportului, dar și altor domenii în care am fost implicați activ“, a declarat Ján Figel.

JÁN FIGEL

– curriculum vitae –

Naționalitate: Slovacă

Data nașterii și locul: 20 ianuarie 1960,
Vranov nad Toplou

Stare civilă: Căsătorit, patru copii

Educație:

- 1978 – 1983 Universitatea Tehnică din Kosice – Energetică
- 1994 Georgetown University, Washington D.C., SUA – Un curs de un semestru în Relații internaționale
- 1994 UFSIA Antwerp, Belgium – Un curs de un semestru în Integrare economică europeană

Cariera Profesională

- 1998 – 2003 Negociator Șef al Republicii Slovace pentru aderarea la Uniunea Europeană
- 2002 – 2004 Membru al Consiliului Național al Republicii Slovace
- Președinte al Comitetului pentru Afaceri Externe al Consiliului Național al Republicii Slovace
- Membru al Comisiei pentru Integrare Europeană al Consiliului Național al Republicii Slovace
- 2002 – 2003 Copreședinte al Delegației Permanente a Consiliului Național al Republicii Slovac la Comisia parlamentară mixtă UE – Republica Slovacă
- 2002 – 2003 Reprezentant al Consiliului Național Slovac în Convenția cu privire la Viitorul Europei
- 2002 – 2003 Reprezentant al Guvernului Slovac în Convenția cu privire la Viitorul Europei
- 2003 – 2004 Șeful Delegației Permanente de Observatori ai Consiliului Național al Republicii Slovace în Parlamentul European
- 2003 – 2004 Vicepreședinte al Comisiei pentru Afaceri Economice și Dezvoltare (APCE)
- Delegația Permanentă a Consiliului Național al Republicii Slovace în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE)
- 2003 – 2004 Membru al Președinției Partidului Popular European, fracțiunea ED din Parlamentul European
- 2004 – 2004 Vicepreședinte al Comisiei pentru Afaceri Economice și Dezvoltare (APCE)
- Delegația Permanentă a Consiliului Național al Republicii Slovace în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei
- 2004 – curent Membru al Comisiei Europene

Activitate politică:

- 1990 Membru al Mișcării Creștin Democrată (KDH)
- 1992 – 1994 Membru al Președinției Mișcării Creștin Democrată (KDH)
- 1994 – 1998 Vicepreședinte pentru politică externă al Mișcării Creștin Democrată (KDH)
- 1998 – 2004 Vicepreședinte al fracțiunii Partidului Popular European în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei
- 1998 – 2000 Membru al președinției Coaliției Democratice Slovace (SDK)
- 2000 – 2004 Vicepreședinte pentru politică externă al Mișcării Creștin Democrată (KDH)

Ján Figel, comisarul european pentru educație, tineret și sport „România trebuie să se concentreze pe calității actului educațional”

Cu ocazia vizitei pe care comisarul european Ján Figel, responsabil pentru educație, formare, cultură și tineret, a făcut-o în România, revista „Școala Românească” i-a luat acestuia un interviu în exclusivitate. Printre teme abordate s-a numărat și compatibilizarea învățământului românesc cu cel din țările UE.

Școala Românească: Cum vedeți continuarea implementării acordului de la Bologna, în România?

Ján Figel: România este una dintre țările fondatoare ale proiectului, și aceasta înseamnă că s-a implicat în implementarea procesului încă de la început, dar ceea ce este cu adevărat

important este faptul că nu vorbim aici doar de semnătura ministrului și de angajamentul guvernului, ci de faptul că universitățile și instituțiile lucrează, într-adevăr, la implementarea acordului de la Bologna.

Școala Românească: Cum ar putea sprijini Uniunea Europeană compatibilizarea învățământului românesc cu cel european?

Ján Figel: De fapt cred că ultimele evaluări ale rezultatelor sunt pozitive pentru România, sunt destul de „roz”, ca să spunem așa, nu sunt deloc sumbre, ceea ce duce la ideea de compatibilitate cu angajamentul luat, dar ceea ce este foarte important acum, din punctul meu de vedere, este acordarea unei atenții deosebite în ceea ce privește calitatea și asigurarea ei, și nu numai din punct de vedere structural, ci și asigurarea

calității conținuturilor, a standardelor și a principiilor de asigurare a calității interne și externe în România. Vom asista la acest proces acum prin stabilirea așa-numitei EQUARA – European Quality Assurance Registration (Recomandarea privind Asigurarea Calității în Europa), la Bruxelles. Mai precis, România trebuie să acorde o atenție deosebită calității actului educațional.

Școala Românească: Care credeți că este rolul învățământului privat în cadrul sistemului național de educație? Universități private, învățământ privat.

Ján Figel: Care este rolul? Cred că educația se bazează atât pe sistemul public, cât și pe cel privat, și personal încurajez ideea ca receptivitatea

formare, cultură și tineret:

să acorde o atenție deosebită “cațional”

instituțiilor să se constituie ca și criteriu principal pentru politicile educaționale, deoarece trebuie să motivăm oamenii, instituțiile și companiile să vadă felul în care este promovată educația și felul cum este implementat învățământul pe termen lung, și pentru a pune la punct asemenea strategii nu avem nevoie doar de asumarea responsabilității din partea instituțiilor publice, ci și din partea celor private. Este rolul statului de a defini un sistem și conținutul lui – așa cum este spre exemplu învățământul. Comisia va recunoaște toți partenerii care sunt acreditați de către autoritățile statelor membre ale acordului. Atunci când studiem harta instituțiilor de învățământ, adesea private, constatăm că sunt undeva sus în topul celor mai bune, deoarece ele se concentrează și se dedică intereselor lor, combinând resursele publice cu cele private. Acesta este cel mai bun răspuns. Credem că pluralitatea este răspunsul corect în ceea ce privește Europa, iar, în acest sens, diversitatea poate fi promovată atât de instituțiile publice, cât și de cele private.

Școala Românească: Sistemul nostru de învățământ are nevoie de ajutor din partea Uniunii Europene. Cum credeți că s-ar putea materializa acest suport?
Ján Figel: În acest moment, Uni-

unea Europeană este mai mult ca niciodată preocupată de acordarea de suport în ceea ce privește cooperarea pentru educație, deoarece avem un nou program numit „Învățământul permanent” (Life-long learning), pentru care s-au alocat sume importante de bani, avem două acorduri importante privind reforma în învățământ – cel de la Bologna, respectiv Copenhaga –, jucăm un rol important pe plan internațional ca reprezentanți ai Uniunii Europene în relația cu Statele Unite ale Americii, Canada, China și alte țări; toate aceste aspecte menționate se bazează pe participare – participarea este

voluntară, nu forțăm pe nimeni să participe, dar putem deschide astfel o cale spre cooperare. EIT, spre exemplu, va fi o acțiune promovată în acest an, nu este obligatorie, este doar o invitație pentru cei care doresc să aducă o inovație sub egida EIT. Vă mulțumesc!

Școala Românească:
Vă mulțumim, domnule comisar.

Uniunea Europeană și cadrele didactice

Comisia Europeană a prezentat încă de anul trecut propuneri pentru îmbunătățirea calității formării cadrelor didactice în UE. Un nivel ridicat de predare constituie o condiție preliminară pentru a asigura un sistem de educație și de formare de înaltă calitate, care reprezintă, la rândul său, un factor hotărâtor puternic pentru competitivitatea Europei pe termen lung, precum și pentru capacitatea acesteia de a crea mai multe locuri de muncă și de a genera creștere. În cazul în care sunt adoptate de statele membre, propunerile asupra cărora s-a convenit vor garanta că UE deține o forță de muncă cu un nivel ridicat de pregătire necesară pentru a face față presiunii secolului XXI.

Ján Figel, comisarul european pentru educație, formare, tineret și cultură, a declarat:

„Un nivel mai bun de predare și de învățare este deosebit de important pentru competitivitatea UE pe termen lung, întrucât o forță de muncă cu o înaltă pregătire este o forță de muncă mai eficientă. Consider că este necesar să asigurăm faptul că UE dispune de cadre didactice de o înaltă calitate dacă vrem ca reformele în domeniul educației din statele membre să fie o reușită. Cu toate acestea, după cum studiile o indică, la nivelul UE există evoluții îngrijorătoare, majoritatea statelor membre raportând deficiențe în ceea ce privește competențele profesorilor și probleme în a actualiza aceste competențe. În limita competențelor sale, Comisia îndeamnă statele membre să abordeze aceste probleme, propunând o serie de orientări comune și de principii de acțiune”.

În vederea pregătirii elevilor pentru societatea UE din ce în ce mai mult bazată pe cunoaștere, cadrelor didactice li se solicită să dezvolte elevilor o nouă serie de abilități, ceea ce necesită adesea noi metode de predare. În plus, există o cerere crescândă pentru profesori de a preda în clase care au elevi de culturi și limbi materne diverse, cu niveluri diferite de competențe și de nevoi speciale.

Totuși, numeroase cadre didactice afirmă că nu sunt obișnuite cu folosirea noilor tehnologii în sălile de clasă. Pe lângă acestea, analiza realizată de Comisia Europeană arată că adesea sistemele actuale de instruire și formare pentru cadrele didactice din statele membre nu reușesc să ofere cadrelor didactice formarea necesară. De fapt, în unele state membre, există un nivel scăzut de coordonare sistematică între diversele elemente ale procesului de formare a profesorilor. Acest lucru duce la lipsa de coerență și de con-

tinuitate, în special între formarea profesională inițială a cadrelor didactice și perioada ulterioară de integrare la serviciu, precum și între instruirea la locul de muncă și dezvoltarea profesională.

În plus, analiza Comisiei indică un nivel redus al investițiilor în instruirea și dezvoltarea continuă a cadrelor didactice. De exemplu:

- instruirea la locul de muncă este obligatorie în numai 11 state membre;
- în cazul în care există instruire la locul de muncă, în general aceasta însumează mai puțin de 20 de ore pe an și nu reprezintă niciodată mai mult de cinci zile anual;
- numai o jumătate dintre țările din Europa oferă cadrelor didactice noi o formă sistematică de asistență (și anume cursuri de integrare la locul de muncă, instruire, consiliere) în primii ani de activitate profesorală.

Comisia Europeană conlucrează strâns cu statele membre la îmbunătățirea calității formării cadrelor didactice în UE, ca parte dintr-un proces global de cooperare politică în domeniul educației și instruirii care să încurajeze și să sprijine reformele naționale. Această cooperare a condus la comunicarea actuală a Comisiei care definește un cadru comun pentru politicile destinate să îmbunătățească calitatea formării cadrelor didactice. De asemenea, acest document răspunde la o solicitare formulată în 2004 în Raportul comun al Consiliului și al Comisiei privind progresul înregistrat în îndeplinirea obiectivelor de la Lisabona în domeniile educației și instruirii, și anume dezvoltarea unei serii de principii comune la nivel european pentru îmbunătățirea competențelor și calificărilor cadrelor didactice și instructorilor.

Comunicarea propune statelor membre anumite orientări generale pentru dezvoltarea de politici și practici. Printre acestea se numără:

- asigurarea accesului tuturor cadrelor didactice la cunoștințele, comportamentele și competențele pedagogice pe care aceștia le solicită pentru a fi eficienți;
- asigurarea coordonării, coerenței și resurselor adecvate pentru formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice;
- promovarea unei culturi a practicii reflexive și a cercetării în rândul cadrelor didactice;
- promovarea statutului și recunoașterii profesiei de cadru didactic;
- sprijinirea profesionalizării învățământului.

Ce este EIT

Parlamentul European a adoptat recent Regulamentul care prevede înființarea Institutului European pentru Inovare și Tehnologie (European Institute of Innovation and Technology, EIT). Următoarele etape includ desemnarea Consiliului de Conducere al EIT până în iunie 2008 și stabilirea primelor două sau trei Comunități de Cunoștințe și Inovare (Knowledge and Innovation Communities, KIC) către sfârșitul lui 2009. Pentru a crește capacitatea de inovare a Europei, EIT va funcționa pe bază de parteneriate puternic integrate, denumite Comunități de Cunoștințe și Inovare. Aceste KIC vor strânge la un loc o masă critică de resurse, dintre cele mai bune de care dispun institutele de

învățământ superior, institutele de cercetare, companiile și alți actori din cadrul procesului de inovare.

KIC vor fi selecționate și coordonate de un Consiliu Director independent format din 18 personalități de renume din mediul de afaceri, cercetare și mediul academic. Implicarea companiilor atât la nivel strategic, cât și operațional reprezintă piatra de temelie a întregii inițiative EIT.

Membrii Consiliului Director vor fi desemnați în iunie 2008. În ianuarie, Comisia a stabilit, deja, un Comitet de Identificare ad-hoc însărcinat cu identificarea și propunerea viitorilor membrii al Consiliului. În această capacitate, Comitetul a lansat consultații deschise pe marginea princi-

palelor criterii de care trebuie să se țină seama. Întregul proces de identificare se estimează că va dura în jur de patru luni.

Cele două sau trei KIC vor fi selecționate în următoarele 18 luni după numirea Consiliului Director. Se va pune accent pe domeniile strategice în care UE se confruntă cu provocări prezente și viitoare. Aceste domenii includ schimbările climatice, energiile regenerabile și generația următoare de tehnologii ale informației și comunicării.

După adoptarea Regulamentului, Consiliul European va decide asupra locației viitorului sediu al EIT, probabil în iunie acest an. Pentru mai multe informații, puteți accesa site-ul EIT la adresa: www.ec.europa.eu/eit.

FEN s-a întâlnit cu comisarul european pentru Educație

Reprezentanții Federației Educației Naționale au avut vineri, 14.03.2007, o întâlnire cu comisarul european pentru Educație, Formare, Cultură și Tineret, Ján Figel. Cu această ocazie, comisarului european i-au fost prezentate problemele urgente cu care se confruntă sistemul educațional românesc. În final, reprezentanții FEN i-au înmănat comisarului european și un memoriu prin care aceștia au cerut analiza problemelor expuse și sprijinul forurilor europene pentru găsirea unor soluții de rezolvare.

Printre subiectele abordate de FEN se numără: nerespectarea de către Guvernul României a legilor în vigoare, tratamentul discriminatoriu aplicat angajaților din învățământ în cazul salariului minim la nivel național, încălcarea parteneriatului social, refuzul Executivului de elaborare a unei legi de salarizare pentru domeniul bugetar și graba ministrului Educației, Cristian Adomniței, de a promova un pachet legislativ care nu are la bază o strategie națională. În continuare puteți citi memoriul pe care reprezentanții FEN i l-au înmănat comisarului european.

Domnului Ján Figel Comisar European pentru Educație, Formare, Cultură și Tineret

Excelență,

Federația Educației Naționale, în calitatea sa de reprezentant a zeci de mii de salariați din sistemul educațional românesc, vă supune atenției, urmând a detalia ulterior, câteva aspecte cu care ne confruntăm din cauza dezinteresului manifestat de Guvernul României și de instituțiile descentralizate ale statului.

Problemele pe care le supunem atenției dumneavoastră sunt:

1. Refuzul permanent al Guvernului României de elaborare a unei legi de salarizare pentru domeniul bugetar, lege prin care învățământul să fie poziționat în conformitate cu importanța socială a activității desfășurate și cu statutul de prioritate națională conferit de Legea învățământului. În momentul de față, personalul din învățământ este poziționat, ca salarizare, în ultima treime a domeniilor bugetare.

2. Nerespectarea de către Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, reprezentat de domnul ministru Cristian Adomniței, a prevederilor legale privitoare la stabilirea salariului minim pentru personalul didactic de predare cu studii universitare de lungă durată, salariu aflat în momentul de față sub valoarea conferită de actele normative în vigoare. Din acest motiv, salariații din învățământ au fost nevoiți să-și obțină drepturile salariale legale în instanță.

3. Guvernul României, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Inspectoratele școlare, dar și administrația locală refuză în continuare respectarea legislației în vigoare în ceea ce privește alte drepturi salariale prevăzute. Și în aceste situații, drepturile legiferate trebuie recăștigate prin hotărâri judecătorești.

4. De cele mai multe ori, instituțiile statului nu respectă hotărârile adoptate de comun acord, încălcând regulile parteneriatului social. Aceasta conduce, de cele mai multe ori, la tensiuni inutile, generatoare de conflicte de muncă, și aduce prejudicii morale și materiale salariaților din sistem. Pentru normalizarea acestei situații, ne-am adresat și Organizației Internaționale a Muncii, care a sesizat Guvernul României asupra unor încălcări ale legislației europene.

5. Graba obsesivă a ministrului Educației, Cristian Adomniței, de a promova un pachet legislativ incoerent și fără fond înaintea stabilirii strategiilor, competențelor și finalităților care să conducă spre o autentică reformă și compatibilizare a sistemului educațional românesc cu sistemele europene. Această acțiune este opusă, din motive politicianiste ieftine, Pactului național pentru educație, semnat de toate partidele politice parlamentare și reprezentanții societății civile, prin care s-au stabilit principiile generale care vor sta la baza strategiei naționale pentru educație pe termen mediu și lung necesară unei reforme substanțiale a sistemului educațional românesc.

Excelență, în speranța că cele câteva probleme pe care le-am supus atenției dumneavoastră vor face obiectul unei analize și a unor soluții europene de rezolvare, vă mulțumim și vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

**Președinte,
Cătălin Croitoru
Secretar general,
Constantin Ciosu
București, 14 martie 2008**

Federația Educației Naționale și Credit Europe Bank au o ofertă special gândită doar pentru membrii FEN. Nu mai sta pe gânduri, spune-i liderului tău de sindicat să îți facă și ție un CardAvantaj – grup FEN!

Condiții speciale pentru membrii FEN:

- ◆ **Zero taxă de emiter;**
- ◆ **Zero comision anual de administrare;**
- ◆ **Plata în rate cu 0% DOBÂNDĂ**
- ◆ **0,3% bonus pentru fiecare tranzacție efectuată la partenerii Credit Europe Bank**
- ◆ **În curând, campanii și oferte speciale pentru credite și alte servicii financiare.**

Tel. Verde: 0800 800 700
www.cardavantaj.ro

Credit Europe Bank

► CONSILIERUL TĂU JURIDIC,
ALEXANDRA ICHIM

Pentru a elimina discriminările, FEN a atacat în instanță metodologia pentru ocuparea funcțiilor de director

În prezent, conform art. 2 alin. 1 lit. din Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat – Anexă la OMEdC nr. 3142/25.01.2006, „La concursul pentru ocuparea funcțiilor de director sau de director adjunct din învățământul preuniversitar de stat pot candida persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții: ...f) la data susținerii concursului, au vârsta cu cel puțin 4 ani mai mică decât vârsta maximă de pensionare pentru munca depusă și limita de vârstă”.

Raportat la dispozițiile art. 127 alin. 1 din Legea 128/1997, la dispozițiile art. 2 alin. 3 din HG 224/2005 dar și raportat la toate dispozițiile interne și internaționale referitoare la combaterea discriminării, FEN a apreciat că prevederile art. 2 alin. 1 lit. f din metodologia – Anexă la OMEdC nr. 3142/25.01.2006 sunt nelegale și deci trebuie înlăturate de la a produce efecte juridice.

În acest sens, la 14 februarie 2008, motivat în fapt și în drept, prin adresa nr. 55/14.02.2008 și adresa nr. 56/14.02.2008, FEN a solicitat MECT modificarea art. 2 alin. 1 lit. f din Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile

de învățământ preuniversitar de stat, Anexă la OMEdCT nr.3142/25.01.2006. Deși ambele adrese au fost comunicate în timp util, iar ulterior reprezentanții FEN au avut cinci întâlniri în cadrul comisiilor tehnice de lucru și a Comisiei de dialog social de la nivelul MECT, nici până în prezent nu avem un răspuns din partea acestuia.

În lipsa unui răspuns, pozitiv sau negativ, în situația în care în care concursurile pentru ocuparea funcțiilor de director au început deja, la 21.03.2008 am revenit la MECT cu adresa FEN nr. 86. Nici față de această adresă nu avem un răspuns, metodologia produce efecte, concursurile sunt în desfășurare deși, mai mult decât adresele noastre, există o Decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată la 9.11.2007 în Dosarul nr. 303/102/2007, prin care aceasta a constatat nelegalitatea dispozițiilor art. 2 alin. 1 lit. f din Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de director.

Forțați de acest dezinteres și de reaua voință dovedită a ministrului Educației, la 25 martie 2008, pe calea contenciosului administrativ, am formulat acțiune judecătorească. Desigur aceasta va fi supusă tuturor procedurilor posibile pentru soluționarea în timp util a cauzei.

OIM somează Guvernul României să trimită de urgență observațiile referitoare la petiția FEN

În numărul 2/2008 al revistei, v-am informat asupra acțiunii FEN de blocare a încercării Guvernului României de modificare a art. 12 alin. 1 și 2 din Legea 130/1996 cu privire la contractele colective de muncă. Guvernul a motivat proiectul de modificare a legii prin aceea că, în prezent, textul normativ nu este clar și lasă loc unor interpretări, așa că acesta a înaintat propunerea de „explicitare” a textului legii, în sensul blocării dreptului de negociere colectivă anuală asupra salariilor de bază, sporurilor, indemnizațiilor, premiilor și altor drepturi de personal. V-am informat atunci asupra petiției FEN adresată Organizației Internaționale a Muncii (OIM), a cărei primire și înregistrare a fost confirmată de aceasta în ianuarie. Prin ultima corepondență, transmisă FEN la 17 martie 2008, OIM ne-a informat asupra faptului că sesizarea noastră a intrat în procedurile Comitetului pentru Libertate Sindicală al OIM. Prin urmare, conform procedurii OIM de soluționare a plângerilor, Comitetul a solicitat Guvernului României transmiterea de urgență a observațiilor față de petiția FEN. Cu aceeași ocazie, Comitetul a precizat și faptul că o dată ce Guvernul își va transmite observațiile, cazul va fi examinat pe fond.

Noutăți legislative

ORDINE ale ministrului Educației, Cercetării și Tineretului:

- O.M.E.C.T. nr. 3354/03.03.2008 privind susținerea amenajării și dotării centrelor de documentare și informare în unități școlare din învățământul preuniversitar.
- O.M.E.C.T. nr. 3352/03.03.2008 privind repartizarea bugetului destinat perfecționării/formării continue pe 2008.
- OMECT nr. 3449/13.03.2008 pentru aprobarea normelor de plata a comisiilor de examen din cadrul concursului național și a concursului pentru suplinire de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar.
- OMECT nr. 3448/13.03.2008 pentru aprobarea normelor de plată a comisiilor de examen pentru concursul de ocupare a posturilor didactice/ catedrelor vacante/rezervate din unitățile de învățământ preuniversitar din județele nominalizate în Hotărârea de Guvern nr. 1942/2004.
- OMECT nr. 3390/10.03.2008 pentru aprobarea anexelor nr. 18 și nr. 20 ale centralizatorului privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, precum și probele de concurs, valabile pentru încadrarea personalului didactic din învățământul preuniversitar 2008.

ORDINE ale ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse:

- ORDIN nr. 92 din 8 februarie 2008 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001
- ORDIN nr. 128 din 26 februarie 2008 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse privind anularea Ordinului ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse nr. 92/2008 pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001
- ORDIN nr. 340 din 4 mai 2001 al ministrului Muncii și Solidarității Sociale pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, a fost modificat prin următoarele:

• O. nr. 364/2001 al ministrului Muncii și Solidarității Sociale privind modificarea Ordinului ministrului muncii și solidarității sociale nr.340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr.19/ 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 518/2001 al ministrului Muncii și Solidarității Sociale privind modificarea și completarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 718/2001 al ministrului Muncii și Solidarității Sociale privind modificarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr.340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/ 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 516/2002 al ministrului Muncii și Solidarității Sociale privind modificarea Ordinului ministrului Muncii

și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/ 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 7/2004 al ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei privind modificarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/ 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 134/2004 al ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei privind modificarea și completarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 46/2005 al ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei privind modificarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 595/2005 al ministrului Muncii, Solidarității sociale și Familiei privind modificarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr.95/2006 al ministrului Muncii, Solidarității sociale și Familiei privind modificarea Ordinului ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 680/2007 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001, cu modificările și completările ulterioare.

• O. nr. 1.019/2007 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/ 2001.

• O. nr. 92/2008 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/ 2001.

• O. nr. 128/2008 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse privind anularea Ordinului ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse nr. 92/2008 pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001.

• O. nr. 129/2008 al ministrului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 340/2001.

PROFESORUL, model de succes pentru puțini elevi

Un studiu realizat de Institutul de Științe ale Educației arată că doar 4,7% dintre elevi văd în cadrele didactice oameni pe care să-i ia ca modele. Potrivit cercetătorilor, s-a cerut elevilor să indice persoana/persoanele care reprezintă pentru ei un model de reușită în viață. „Am urmărit astfel să detectăm direcțiile din care provin influențele implicate în configurarea modelului de reușită, precum și intensitatea acestora. Codificarea răspunsurilor libere a evidențiat două domenii relaționale principale: domeniul relațiilor interpersonale, constituit de microgrupurile în care elevul este integrat și cu ai căror membri interacționează frecvent și domeniul relațiilor mediate de mijloacele de comunicare în masă”, au precizat autorii cercetării. În interiorul celui dintâi (I) s-a urmărit influențele exercitate de: familie (cu o atenție specială acordată părinților); grupul de prieteni, vecini, anturaj; profesori (incluzând în această subcategorie și învățători sau educatori – evocați de elevi în lista persoanelor exemplare pentru modelul lor de reușită).

În domeniul influențelor mass-media (II) s-au configurat, de asemenea, două subcategorii: aceea a vedetelor (de muzică ușoară sau făcând parte din formații de muzică tânără, maneliști, vedete prezente pe TV și din domeniul mass-media, sportivi, celebriități din lumea modei, actori, cântăreți de muzică populară etc.) și aceea a personalităților care se manifestă în viața socială (în domeniul vieții politice, în cel financiar-bancar, în mediul de afaceri sau în domeniul religios), precum și a personalităților din domeniul culturii (al științei, literaturii și artelor, personalități istorice, precum și personaje fictive din romane, filme etc.).

În sfera interacțiunilor directe, rezultatele obținute indică rolul important al familiei largite (35% dintre răspunsuri, adică peste o treime din întregul eșantion) în configurarea modelului de reușită; în interiorul familiei rolul cel mai mare revine părinților, aproximativ un sfert din subiecți (24,5%), considerându-i pe aceștia modele demne de aspirația lor. De asemenea, se constată importanța extrem de scăzută, aproape nulă, a grupului de prieteni, de vecini și a anturajului (2,3%). În ceea ce-i privește pe profesori, rezultatele relevă faptul că aceștia nu sunt un model de reușită pentru elevi, decât într-o proporție lipsită de semnificație (4,7%), ceea ce înseamnă că ei nu reprezintă pentru tineri persoane îndeajuns de

admirabile pentru a deveni exemplare, obiecte de identificare și de aspirație; această observație este de natură să pună sub semnul îndoielii, în sens larg, puterea lor de influență educativă în dezvoltarea personalităților aflate la vârsta adolescenței.

În domeniul influențelor mediatice se constată că 22,7% din subiecți adoptă ca model de reușită o vedetă și doar un procent nesemnificativ de 8,4% numesc în această calitate o personalitate din sfera vieții sociale sau a culturii. Totuși, însumând influențele exercitate prin mass-media, se observă că ele reprezintă un procent însemnat, cu rol deloc neglijabil în constituirea modelului de reușită (31,1%), foarte apropiat de procentul răspunsurilor care plasează modelul în sfera familiei (35%). Așadar, pentru o treime din tineri, valorile transmise prin mediul familial și cele promovate prin mass-media își dispută dominația în construirea modelului lor de reușită, cu un ușor avantaj în favoarea celor dintâi.

Persoanele cu care tinerii interacționează direct și frecvent sunt în mai mare măsură capabile să reprezinte modele de reușită (42,2%), în comparație cu vedetele sau personalitățile prezente pe diferitele canale mediatice (31,1%).

Se constată o quasiegalitate a forței de influență a părinților (24,5%), pe de o parte, cu a celei exercitate prin mediatizarea intensă a unor vedete din domeniul divertismentului, pe de altă parte (22,7%). De asemenea, opțiunea pentru un model de reușită reprezentat de o vedetă întrece cu mult opțiunea pentru un model care indică o altă persoană din familie, un prieten, un vecin sau un profesor.

Așadar, în configurarea unui model de reușită, aproape un sfert din adolescenții investigați sunt influențați de VIP-uri și aproape o treime de VIP-uri și de alte personalități din zona mediatică, unele, poate, admirabile, altele cu totul îndoielnice în privința setului de valori/pseudovalori pe care le reprezintă și le promovează.

Procentul irelevant (2,1%) al celor care indică drept model o personalitate din zona culturii (științe, arte, literatură, istorie, religie) evidențiază inapetența tinerilor pentru domeniul valorilor intelectuale, culturale și spirituale, ceea ce consonează cu dorința lor de divertisment, cu preocupările marcate pentru modă și vestimentație, sau, în cel mai bun caz, pentru domeniul culturii generale înțeleasă

însă ca un mozaic alcătuit la întâmplare, într-un mod fragmentar revuistic, sau prin vizionarea la TV a unor documentare de popularizare științifică.

Orientarea tinerilor spre anumite modele de reușită și spre anumite categorii de persoane este influențată, după cum s-a putut obser-

va din prelucrarea itemilor anteriori, de mass-media.

Preocuparea față de astfel de modele oferite de mass-media se poate constata prin investigarea gradului de interes față de anumite producții care mediatizează și chiar confecționează vedete.

Revista „ȘCOALA românească”

www.scoalaromaneasca.ro

NOUTĂȚI ÎN FIECARE ZI

În plus, venim în ajutorul cititorilor cu cinci adrese de email unde fiecare poate să-și spună părurile și să contribuie în acest fel la dezvoltarea învățământului românesc.

sindicat@scoalaromaneasca.ro

nu ezitați să ne scrieți despre orice problemă legată de sindicat;

paparazzi@scoalaromaneasca.ro

trimiteți poze din școli și noi le vom publica, deveniți fotoreporteri și prindeți instantaneele cele mai bune;

reforma@scoalaromaneasca.ro

aveți ceva de spus, o propunere pentru reformarea educației românești, aici ne puteți scrie. Ideile interesante își vor găsi loc în revistă;

juridic@scoalaromaneasca.ro

suntem aici să te ajutăm, nu ezita să dai un email;

corupție@scoalaromaneasca.ro

te-ai lovit de corupția din învățământ, noi te ajutăm să-i dai în vileag pe cei care distrug educația.

Educația incluzivă în Balcani

Anul trecut, Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OECD) a dat publicității raportul „**Politici în educație pentru elevii în situație de risc și pentru cei cu dizabilități din Europa de Sud Est**”. Raportul de sinteză compară rapoartele unor țări precum Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Kosovo, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România și Serbia, folosind următoarele repere: cadrul legal existent, scopul dezvoltării unei politici în domeniu, statistici și indicatori, formarea profesorilor, implicarea părinților, concepte pedagogice, dezvoltare de curriculum și organizarea școlară. Documentul subliniază faptul că sistemele de educație analizate au început, relativ recent, să acorde o atenție deosebită educației copiilor cu nevoi speciale și conceptului de educație incluzivă.

Implementarea educației incluzive

În unele țări (Bosnia și Kosovo) implementarea educației incluzive este o prioritate a guvernului și face parte din Legea învățământului. Croația, de asemenea, acordă prioritate copiilor cu nevoi speciale. În Macedonia, reforma continuă a educației vizează integrarea socială a tuturor copiilor cu nevoi speciale, inclusiv a copiilor cu dificultăți de învățare și a copiilor supradotați, talentați. În Moldova, sistemul educațional existent acoperă educația copiilor cu nevoi speciale în măsura în care oferă o anumită rută de formare pentru ei, dar guvernul încă se mai luptă cu integrarea socială a copiilor cu dificultăți. Același scop este împărtășit și de guvernul din Muntenegru unde reforma continuă a educației intenționează să creeze condiții pentru integrarea copiilor cu nevoi speciale în școlile de masă. În România, educația specială face parte din sistemul național de educație. În Serbia, statutul educației speciale și al școlilor speciale nu este clar reglementat în cadrul sistemului național de educație, dar în cadrul Ministerului Educației a fost constituit un grup de experți pentru educația copiilor cu nevoi speciale, care a pregătit o analiză a situației curente și a făcut propuneri pentru reforme în acest sector.

Diferențe și asemănări

În toate țările, educația copiilor cu nevoi speciale se face prin: școlile speciale, clase speciale în școlile de masă și integrarea copiilor cu nevoi speciale în clase obișnuite din școlile de masă. Diferențe între țări se remarcă în gradul de dificultate și în numărul copiilor integrați în școlile de masă. În Bulgaria, din ce în ce mai mulți copii sunt integrați în școlile de masă, dar există și școli speciale pentru alte categorii de dizabilități. În Kosovo, numai un număr mic de copii cu „diferite dizabilități” sunt integrați în școlile de masă, în timp ce în Croația unii copii cu „dificultăți în dezvoltare” sunt educați în

grupe speciale și clase din școlile primare de masă. În Macedonia, învățământul primar este organizat într-o rețea de instituții speciale, precum și în clase speciale sau clase obișnuite în școlile de masă. În Moldova, copiii cu probleme severe și cu dificultăți sunt transferați în instituții speciale, sub coordonarea Ministerului Muncii. Cu toate acestea, câteva programe-pilot pentru educația incluzivă au fost implementate. Există și instituții speciale pentru copiii abuzați, pentru orfani și pentru copiii cu probleme psihologice. În Muntenegru există o rețea de instituții pentru „copiii cu dificultăți în dezvoltare” și câteva școli incluzive și clase speciale în școlile de masă. În România, în funcție de gradul de dizabilitate (mediu sau sever) copiii sunt înscriși în școlile speciale. Copiii cu deficiențe minore, cu dificultăți de învățare și cu probleme de comportament etc. sunt integrați în școlile de masă, unde li se oferă sprijin specific. În Serbia, educația copiilor cu nevoi speciale este organizată în școli speciale, în clase speciale din școlile de masă și în clase obișnuite din școlile de masă, în care sunt cuprinși câțiva copii cu deficiențe sau cu nevoi speciale. În Bosnia și Herțegovina educația pentru majoritatea copiilor cu nevoi speciale se desfășoară încă în școli speciale sau în clase speciale din școlile de masă. Cu toate acestea, pași importanți

Nuanțe și interpretări

O largă varietate de interpretări ale sintagmei „educația copiilor cu nevoi speciale” poate fi întâlnită în toate țările. Pentru a descrie ce înseamnă „copii cu nevoi speciale”, o terminologie diferită este utilizată în sistemele respective de educație. Rapoartele vorbesc de „dizabilități, dificultăți, tulburări, deficiențe, obstacole în dezvoltare etc.” și nu este întotdeauna clar dacă acești copii sunt în situație de risc sau au nevoi speciale cum ar fi: mentale, fizice, psihologice, de sănătate sau probleme sociale. Acest lucru reiese, în parte, din aplicarea modelului preluat din defectologie sau dintr-o clasificare orientată cu predilecție medical, care încă se mai folosește. Recent, aproape toate țările au început, din ce în ce mai mult, să îi considere pe tinerii care părăsesc școala, pe copiii din grupurile minoritare și pe copiii cu probleme sociale, copiii în situație de risc. Un exemplu de definiție atotcuprinzătoare a copiilor cu nevoi speciale ne-o oferă Macedonia, care intenționează să înlocuiască expresia „dificultăți fizice și psihologice” cu „nevoi speciale”, și care include, astfel, un context social mai larg în această definiție. Bosnia și Herțegovina, Croația, Bulgaria, Moldova, România și Serbia conștientizează și ele faptul că atât copiii afectați de sărăcie, cei care au dificultăți economice, condiții slabe de trai, precum

grupuri de copii cu dificultăți, dizabilități și cu nevoi speciale. În Moldova, Legea învățământului acoperă educația copiilor cu nevoi speciale și în „Strategia Națională a Educației pentru Toți”, educația copiilor cu nevoi speciale este una dintre cele trei priorități. Diferite cantoane din Bosnia și Herțegovina au încă legi controversate în practică. Cu toate acestea, Legea privind învățământul obligatoriu și învățământul secundar din 2003 prevede ca în învățământul primar de stat să fie educați copiii cu dificultăți în clase obișnuite. În Muntenegru, problematica învățământului special este abordată în șapte legi diferite: Legea educației (2002), Legea învățământului preșcolar (2002), Legea învățământului primar (2002), Legea învățământului gimnazial (2002), Legea învățământului secundar vocațional (2002), Legea pentru educația adulților (2002) și Legea învățământului special (1992). Serbia a ratificat documente internaționale privind educația și drepturile copilului. În Legea privind învățământul primar nu există referiri la copiii cu nevoi speciale, dar, într-un amendament la Legea din 2002, copiii cu „probleme de dezvoltare” sunt menționați și, de asemenea, legea definește procedura prin care acești copii sunt clasificați. Într-o Lege privind sistemul educațional de bază din 2003, principiile generale și obiectivele edu-

cației sunt redefinite și pentru prima dată legea vorbește de „rezultate așteptate ale educației” care pot avea un impact pe termen lung asupra educației copiilor cu nevoi speciale.

Ca în aproape toate țările OECD, școli speciale, clase speciale și clase obișnuite se regăsesc în toate țările din Europa de SE. În câteva țări, multe școli oferă și regim rezidențial, dar și educație și instrucție. Respectând înțelegerea stabilite la nivel internațional (ex.: Carta privind drepturile copilului și Declarația de la Salamanca), majoritatea țărilor au acordat o atenție deosebită dezvoltării conceptului de incluziune.

Înțelegerea conceptului de incluziune, în contrast cu cel al integrării, variază la scară largă. În unele țări nu există nicio diferență în utilizarea acestor termeni. Cu toate acestea, pentru cea mai mare parte, ei sunt văzuți clar ca fiind diferiți – integrarea e înțeleasă ca reinsertia elevilor cu nevoi speciale în clase ale învățământului de masă și incluziunea implică o schimbare substanțială în modul în care școala funcționează în așa fel încât aceasta să se adapteze la nevoile copilului. Acest lucru adesea înseamnă că elevii merg la școala cea mai apropiată de domiciliu și beneficiază de o învățare individualizată. Țările recunosc că acest lucru cere modificări considerabile în gândirea modului în care este furnizată educația și că unele probleme încă rămân deficitare: insuficiența datelor statistice și lipsa unei campanii publice de conștientizare a aspectelor pe care le implică educația incluzivă.

Concluzii

► ALIN BRATU

sunt făcuți în prezent pentru a merge spre un sistem integrat de educație care să valorizeze în mod egal pe toți copiii.

Apoi, nivelul și tipul de sprijin special pe care copiii îl primesc în școlile de masă sau în școlile speciale variază de la o țară la alta, ca și proporția sau tipul de formare pentru profesori și pentru alt tip de personal, precum și disponibilitatea altor resurse și echipamente ale școlilor și instituțiilor.

și copiii fără părinți etc. trebuie să fie incluși în categoria „copiilor cu nevoi speciale”. În Muntenegru, termenul include și copiii supradotați.

Cadre legislative

În Macedonia, Legea învățământului obligatoriu acoperă obligativitatea de a oferi educație pentru copiii cu nevoi speciale, copiii cu dificultăți de învățare și pentru copiii supradotați. Legea include o serie de articole referitoare la o varietate de

caționale sunt redefinite și pentru prima dată legea vorbește de „rezultate așteptate ale educației” care pot avea un impact pe termen lung asupra educației copiilor cu nevoi speciale.

Formarea profesorilor

Rapoartele scot în evidență importanța acordată instruirii profesorilor – atât a celor care lucrează cu copii cu handicap, cât și a celor care instruiesc copii normali – deși im-

BACALAUREATUL,

O privire de ansamblu asupra examenelor naționale organizate de-a lungul anilor de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului relevă faptul că de fiecare dată apar neconcordanțe și scandalul plutește în aer, precum o bombă care ticăie și așteaptă să facă „bum”. Cam așa vor fi și examenele din acest an, nemulțumirile apărând chiar cu tezele cu subiect unic și continuând cu subiectele de la bacalaureat, imediat ce au fost postate pe Internet și supuse dezbaterii publice. Deși publicarea variantelor de subiecte pe Internet cu câteva luni înainte de examenul de bacalaureat propriu-zis nu se face pentru prima dată, nemulțumirile sunt inevitabile. De data aceasta,

profesori, elevi și părinți au sărit și le-au reproșat celor care le-au conceput că subiectele sunt mult prea grele și ar fi mai potrivite pentru elevii olimpici sau cei ale căror aspirații ulterioare după terminarea liceului sunt strict legate de matematică. Ne referim la matematică pentru că aceasta a fost disciplina la care reproșurile au curs lanț. Evident, așa cum ne-a obișnuit MECT, nu au scăpat nici alte discipline, noile programe școlare și metodologia de concepere a subiectelor arătând fără echivoc că pe undeva lucrurile nu prea merg cum ar trebui. Așa se face că sunt reproșuri legate și de subiectele la biologie, catalogate foarte potrivite pentru admiterea la medicină, de

exemplu, dar nu pentru un examen precum bacalaureatul, limba și literatura română etc. O posibilă explicație, după cum ne-a spus dna Svetlana Preoteasa, secretar de stat în MECT, ar fi faptul că o parte dintre profesorii care au realizat subiectele activează la licee de elită. Cu gândul la elevii cu care lucrează la clase, se pare că aceștia au cam uitat care este nivelul la alte licee, deci nu prea au înțeles ce înseamnă un subiect de dificultate medie.

Diferențierea elevilor

Pe de altă parte, unele voci, este drept, foarte puține, sunt de părere că subiectele sunt în regulă și accesibile, deci au un grad de dificultate

mediu, și tot scandalul ar avea la bază doar dorința unor părinți sus-puși care au elevi în ultimul an la liceu. Plus că, fiind an electoral, nu ar strica să fie și subiectele la bacalaureat mai ușurele, că doar elevii din ultimul an de liceu au împlinit 18 ani și vor merge pentru prima dată să voteze.

„Chiar dacă nu va plăcea multora ce spun, subiectele nu sunt de nivel de olimpiadă, cum se spune. Tocmai pentru că mă ocup de lotul olimpic de matematică, pot să spun că se exagerează. Am văzut subiectele și am și vorbit cu profesorii care le-au întocmit, și realitatea este altfel față de cum se prezintă. Se poate obține o notă de trecere foarte ușor

și chiar 7 sau 8, fără prea mare dificultate. Pentru 9 și 10, evident că trebuie ca subiectele să fie mai grele. Altfel, nu se mai face nicio diferență între elevi și nu ar fi corect față de cei care au învățat așa cum trebuie. Destul că subiectele sunt postate pe Internet cu câteva luni înainte de examen, ceea ce nu se obișnuiește prin alte țări. Apoi, presiunea exercitată are la bază și faptul că la majoritatea facultăților admiterea se face în baza bacalaureatului, deci există un interes foarte mare pentru note ridicate”, subliniază dl. prof. univ. Radu Gologan, coordonatorul lotului olimpic de matematică al României.

Corecturi punctuale

Aceeași părere o au înșiși cei care au realizat subiectele, anume Consiliul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar (CNCEIP). Fără prea multe discuții, CNCEIP consideră că subiectele sunt obișnuite, cu un grad normal de dificultate, asemănătoare celor din anii trecuți. Diferențele ar consta doar în faptul că s-au întocmit după o altă programă școlară, cea în baza căreia învață acum elevii de liceu. Clar este un singur fapt, anume că subiectele vor suferi unele corecții, dar numai acolo unde inspectoratele școlare, implicit inspectorii de specialitate, au făcut referiri precise și au venit cu propuneri. În rest, subiectele vor fi păstrate ca mod de concepere și conținut. Aceeași părere a exprimat-o și ministrul Educației, Cercetării și Tineretului, care a susținut constant că subiectele nu trebuie modificate.

Tabere diferite

Paradoxal este faptul că în timp ce ministrul Cristian Adomniței susținea sus și tare – imediat ce au apărut semnale că subiectele sunt exagerat de dificile și nu respectă programa – că totul este în regulă, secretarul de stat Svetlana Preoteasa a transmis circulare în teritoriu și a solicitat opinia inspectorilor de specialitate în privința subiectelor de bacalaureat, inclusiv propunerile necesare. Probabil că diferența de opinie a făcut-o însăși profesia celor doi demnitari. În timp ce Svetlana Preoteasa este profesor, Cristian Adomniței este doar inginer constructor, deci fără legătură cu catedra și lucrul direct cu elevii. Oricum, nu ar fi prima dată când Adomniței este cam departe de subiect, principala sa preocupare în ultimele luni constituind-o vizitele săptămânale la Iași, având în vedere că va candida pentru funcția de primar al orașului respectiv. Cu alte cuvinte, campania electorală și interesele personale primează categoric, educația fiind un alt subiect, să-i spunem, colateral.

Schimbarea, obligatorie

O altă organizație care a luat poziție și a solicitat schimbarea subiectelor este Agenția de Evaluare și Asigurare a Calității Educației

un scandal anunțat

(AEACE). În opinia AEACE, care s-a bazat pe semnalele primite și părerea mai multor profesori de specialitate, MECT trebuie să schimbe subiectele și acestea să aibă un grad mediu de dificultate, nicidecum atât de ridicat și în unele cazuri să fie neconforme cu programa. AEACE crede că în joc ar fi interese economice, în sensul că nemodificarea subiectelor ar avantaja unele edituri, deja pregătite să arunce pe piața culegeri cu rezolvări ale subiectelor

Programe noi

„Actuala generație de elevi care susține examenul de bacalaureat, exceptând elevii claselor a XIII-a seral și ruta progresivă, studiază după programe școlare modificate, aplicate cu anul școlar 2004-2005. În consecință, comparația cu subiectele din anul precedent sau chiar revenirea la acestea, cum a cerut AEACE, dar nu numai, este irelevantă. Trebuie subliniat că pentru sesiunile bacalaureatului din 2007

em la bac. Cum să nu copiem dacă nici măcar nu avem timp să trecem prin toate variantele?”

„Nu pot spune ca sunt as în matematică, dar la cât sunt de grele subiectele nu știu dacă scot mai mult de un 7 la matematică. Facem la școală variante și la unele dintre ele nici măcar profesorul de matematică nu a reușit să termine o variantă de la cap la coadă. Aș propune o emisiune cu doi profesori de matematică, cu un timp de trei ore la

rezolvări. Am fost șocat. Așa se explică notele extrem de mari de la an la an. După fiecare probă zburau în vânt munți de fițiuci.”

„Un elev mediocru poate lua lejer 5. Subiectele sunt foarte bune, nu puneți problema că dacă există și un exercițiu mai greu care valorează 5 puncte (din 100), atunci subiectul pe ansamblu este prea greu. Pe de o parte sunt bune subiectele astea mai grele, ca diferențele dintre elevi să fie semnificative (să nu pici de

învățământ din țară. Și când ministerul își bate joc de noi timp de 4 ani... mai dă și palma de grație. Cine e prost? Elevul sau proful care nu e curios? Poate profa de engleză care recunoaște că ea nu știe engleza de nivelul unei clase a 12-a bilingv și totuși a ajuns să predea acolo.”

„Țara se duce de râpă pentru că Educația nu are un plan bun de evaluare, nu pentru că se afișează variantele cu trei luni înaintea bacalaureatului. Sunt elevă a unui liceu unde se face carte, unde profesorul de matematică își face datoria, iar eu îmi dau maximum de interes pentru a învăța. Cu toate acestea, consider că variantele la matematică nu reflectă nivelul unui elev de nota 5 sau 10. Variante cu asemenea punctaje ne bagă pe toți într-o oală.”

Variantele definitive, cu întârziere

Pe site-ul www.bacalaureat-2008.ro, pe lângă variantele definitive se vor afișa la 11 aprilie și rezolvările. Pentru că au fost multe sesizări din partea părinților, profesorilor și presei, MECT a transmis tuturor inspectoratelor școlare județene, respectiv al municipiului București, o notă prin care recomandă informarea conducerii unităților de învățământ în legătură cu decizia de a nu permite difuzarea în școli sau utilizarea în cadrul orelor a unor materiale auxiliare neavizate de minister.

Concluzionând, bălbăiala MECT vizavi de subiecte nu a dus până la urmă decât la o întârziere de două luni. Dacă anul trecut, când s-a adoptat acest sistem pentru prima dată, subiectele definitive s-au publicat pe internet la 19 februarie, anul acesta elevii vor avea la dispoziție un timp mai scurt.

În orice variantă, se pare că MECT nu găsește sub nicio formă drumul potrivit, iar educația slăbește calitativ de la an la an, în ciuda promovabilității de la bacalaureat, tot mai mare de la o sesiune la alta.

► MIRELA DALAIS

postate. Imediat ce au apărut discuții pe marginea subiectelor și acuze mai mult sau mai puțin voalate, au ieșit la rampă și unele edituri. Una dintre ele este Editura Sigma, a cărei conducere consideră că MECT încurajează copiatul la bacalaureat prin prelungirea datei de publicare a variantelor finale de subiecte.

„Din cauza amânării momentului în care se vor ști subiectele definitive și rezolvările acestora, la 11 aprilie, elevii vor avea mult prea puțin timp să se pregătească, deci să le parcurgă și să le învețe. Iar faptul că pe site-ul ministerului vor fi publicate așa-numitele rezolvări oficiale ale subiectelor îi va îndemna pe mulți dintre ei să copieze”, subliniază Boris Singer, directorul Editurii Sigma și membru al Uniunii Editorilor din România.

„Nu avem doar licee de elită”

„Îmi pare rău că unii colegi nu au înțeles că bacalaureatul nu este un concurs de admitere și nu au ținut cont că nu avem doar licee de elită. În urma semnalelor care ne-au venit, am cerut tuturor inspectoratelor școlare să analizeze fiecare subiect în parte și să semnaleze inadverențele și, totodată, să propună modificările punctuale. Nu vorbim de o schimbare de substanță a subiectelor, ci de corecții doar acolo unde este cazul. Colegii de la CNCEIP analizează toate propunerile venite și vor face corecțiile necesare. La 11 aprilie se vor afișa variantele definitive ale subiectelor, precum și rezolvările”, ne-a declarat secretarul de stat Preoteasa.

au fost în vigoare alte programe școlare, bazate pe competențe și pe conținuturi asociate, diferite față de programele școlare în vigoare pentru examenul din acest an”, a precizat Mihaela Suciuc, purtător de cuvânt al MECT.

De asemenea, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului subliniază că Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar „va analiza atent și profesionist doar acele semnale care se referă la programele de examen în vigoare, la concordanța variantelor de subiecte cu aceste programe și la eventualele erori din formularea unor itemi din cuprinsul subiectelor supuse dezbaterii publice”.

Pro și contra

În majoritate, elevii sunt de părere că subiectele sunt prea dificile, MECT nu face decât experimente cu ei și prea puține sunt vocile care au o altă opinie. În continuare, vă prezentăm câteva dintre opiniile liceenilor postate pe diverse site-uri vizavi de subiectele pentru bacalaureatul din acest an.

„Dacă vreți să ne faceți și nouă un bine, că tot nu ați făcut nimic bun pentru noi până acum, ați putea să lăsați aceleași variante de anul trecut. Pentru că pe acestea de le-ați scos acum, nu știu în ce stare erați când le-ați făcut, sunt dezastruoase. Nici profesorii nu știu să le facă în întregime, dar noi... Nu suntem mașinării de învățat totul pe de rost și nici așa nu reușim să le facem. În legătură cu copiatul, dacă sistemul ar fi bun și nu s-ar merge pe pile, nu ați avea de ce să vă plângeți că noi copi-

dispoziție, să vedem cât de repede pot dănsii să termine o variantă și cât de corect”.

„Sunt în clasa a XII-a și pot spune că mă descurc la matematică. Vreau să dau la universitate, la facultatea de matematică-informatică și îmi trebuie nota de la matematică de la bac minimum 7. M-am pregătit degeaba un an întreg... și poate tot liceul, ca să văd că domni de la minister își bat joc de noi. Pe subiectele acestea dacă iau minim 5...6 e bine. Subiectele sunt mult prea grele. Domnii miniștri ne strică viitorul și apoi se întrebă de ce este România cum este. Asta este. Până la urmă o să părăsim cu toții țara și îi vom lăsa pe cei din Parlament să-și aplice legile între ei. Va fi cumplit bacul acesta.”

„În anul 2 la Poli facem aceeași matematică precum în clasa a XII-a, deci ori profesorii universitari cu doctorat la Sorbona sunt proști, ori cei din minister, care fac programa la liceu, se dau șmecheri, ca să ia profii șpăgi la bac și bani la meditații. Personal, cred că varianta a doua e aia bună...”

„Nu înțeleg ceva. De ce bacalaureatul trebuie luat de toți absolvenții de liceu?!?”

„Mi se pare o prostie destul de mare cu subiectele de bacalaureat cunoscute anticipat. Aceasta conduce automat la editarea rezolvărilor acestora și apoi la copiat. Eu am dat examenul de bacalaureat în sesiunea iunie-iulie 2007 și nu mi-a fost mai mare mirarea că înainte de intrarea în sălile de clasă (la toate probele scrise) candidații erau plini de fițiuci asupra lor, cu toate subiectele xeroxate mărunțel din cărțile de

exemplu la nu știu ce facultate cu, să zicem, 9.20). Însă, pe de altă parte, când te gândești că un elev nu poate intra la jurnalism din cauză că n-a știut ceva la proba de mate de la bac, nu mai poți să zici nimic. Da' chiar, oare câți parlamentari ar lua bacul? Pe bune, nu pe copiate, că la asta sunt profesori...”

„Nu mă plâng de subiecte, efectiv pentru că îmi place matematica și nu am probleme la ea. Dar subiectele ar trebui să fie de nivel mediu. Sunt probleme care în majoritatea liceelor din România nu se rezolvă. La urma-urmei, problema e că totul se schimbă de la an la an și nu e nimic clar sau eficient în sistemul de

TALON DE ABONAMENT

Abonați-vă la **ȘCOALA românească**
prin
FEDERAȚIA EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Str. Justiției nr. 65, Sect. 4 București ■ tel.: 021/337.11.40;
021/337.11.85 ■ fax: 021/337.01.17
■ Banca: Bancpost, Suc. Coșbuc, Cont: R068BPOS81006032218R0L01

Nume și prenume..... Localitate.....
Cod..... Județ/Sector..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Tel..... Fax.....
e-mail..... *Nr. Reg. Com..... *Cod fiscal.....
*Cont..... Banca.....

Doresc un abonament pentru: 3 apariții .....8 RON
 6 apariții .....16 RON
 12 apariții .....32 RON

DATA..... Semnătura/ștampila.....

Vă rugăm să completați cu majuscule și să trimiteți talonul prin fax sau prin poștă pe adresa Federației Educației Naționale, împreună cu o copie a documentului de plată. Livrarea abonamentelor se face după achitarea sumei menționate în contul FEN.

Adevăratul sindicat, un **FEN**omen sindical

Nu ești membru de sindicat sau nu ești multumit de cum îți reprezintă interesele actuala organizație din care faci parte?
Sună-ne la tel.: **021/337.11.40** sau **0731.880.209**, trimite-ne un fax: **021/337.01.17**
sau dă-ne un email: **office@fen.ro**.

DE CE SĂ ALEGI FEN?

Pentru că FEN este prima organizație sindicală care a vrut să se rupă de vechea gardă comunistă!
Pentru că FEN reprezintă viitorul în sindicalismul din învățământ!

PREZENTARE:

Înființată în martie 1990, Federația Educației Naționale este una dintre cele mai importante organizații sindicale din România, reprezentativă pentru ramura Educație. FEN s-a format de jos în sus, de la nivelul unităților de învățământ și a fost înființată pentru a fi o alternativă la sindicatul național din vremea comunismului. La ora actuală, FEN are peste 40 de organizații județene și peste 47.000 de membri. FEN apără interesele economice, sociale și profesionale ale personalului din sistemul de învățământ atât preuniversitar, cât și superior. Federația este afiliată pe plan național la Confederația Națională Sindicală „Cartel Alfa”, iar pe plan internațional este membră fondatoare a Internaționalei Educației.

MISIUNE:

Suntem o organizație independentă de partidele politice și de organele administrației centrale și locale. Ne-am constituit și funcționăm pentru promovarea și apărarea intereselor economice, sociale și profesionale ale personalului din sistemul educațional. Milităm pentru un învățământ bazat pe calitate și performanță, susținut financiar corespunzător importanței sale strategice. De asemenea, încercăm să venim în întâmpinarea nevoilor membrilor noștri de sindicat. De aceea, avem un departament numit FEN-Plus, prin care asigurăm cele mai bune oferte pentru membrii de sindicat. Noi credem că fiecare copil din România trebuie să aibă acces la un sistem de învățământ performant. Credem că o educație de calitate se bazează în primul rând pe profesori de calitate.

CE OFERIM:

- ▶ Reprezentare profesionistă la nivel național
- ▶ Asistență juridică gratuită
- ▶ Cursuri de perfecționare interne și externe autorizate
- ▶ Carduri și credite preferențiale
- ▶ Asigurări de grup (de viață, medicale)
- ▶ Alternative de petrecere a timpului liber
- ▶ Bilete de odihnă și tratament în țară și în străinătate
- ▶ Bilete de odihnă și tratament acordate prin Ministerul Muncii
- ▶ Abonamente preferențiale în rețeaua Vodafone (comunicarea este foarte importantă și de aceea am încercat să obținem cea mai bună ofertă în funcție de calitate și preț)
- ▶ Posibilitatea publicării unor articole de specialitate și a opiniilor proprii despre învățământ în revista „Școala românească”
- ▶ Revista presei

CE CEREM DE LA MEMBRII NOȘTRI DE SINDICAT:

Fiind o organizație care s-a constituit de jos în sus, adică de la nivelul unităților de învățământ, considerăm că toți cei care facem parte din acest sindicat trebuie să ne apărăm și să ne respectăm reciproc.

Noi toți reprezentăm FEN!

ORGANIZAREA FEN:

CONGRESUL este organul suprem de conducere al federației, legislativul, și se convoacă o dată la cinci ani în sesiune ordinară. La cererea a 2/3 din numărul membrilor Consiliului Național poate fi convocată o sesiune extraordinară a Congresului. Congresul este constituit din delegații desemnați de organizațiile membre în conformitate cu norma de reprezentare stabilită de Biroul Executiv, la propunerea Secretariatului General, care nu poate fi mai mică decât norma de calcul a dreptului de vot în Consiliul Național (1:500).
CONSILIUL NAȚIONAL, între două sesiuni ordinare ale Congresului, este organul de conducere al federației. Consiliul Național are în componența sa membrii Biroului Executiv și președinții organizațiilor județene, zonale și ale municipiului București.
BIROUL EXECUTIV este organul de conducere operativă a federației, executivul, fiind compus din: președinte fondator, președinți executivi, vicepreședinți, secretarul general și secretari executivi.

CONDUCEREA OPERATIVĂ FEN:

Cătălin CROITORU – Președinte fondator

Horia SIMASCHIEVICI –președinte executiv departament universitar

Teodor FÎRȚONEA – președinte executiv departament preuniversitar

Ioan Leon NAROȘI – președinte executiv departament funcționari publici și personal contractual

Constantin CIOSU – Secretar general

DEPARTAMENTE:

Departamentul Învățământ universitar
Departamente învățământ preuniversitar:
▶ Învățământ preșcolar și primar
▶ Învățământ gimnazial
▶ Învățământ liceal și postliceal
▶ Învățământ tehnic
▶ Învățământ special și protecția copilului
▶ Învățământ vocațional și de artă
Departamentul funcționari publici și personal contractual
Departamentul FEN-PLUS
Departamentul Juridic
Departamentul Comunicare
Departament Dezvoltare-Promovare instituțională

Alege **FEN** și nu vei regreta!